

MARTTI LUTHER

Šiloh, neitsyen poika

Sana šiloh nimittäin merkitsee äidin kohdun poikaa, kun sanaan liittyy feminiinisukuinen pääte, ensimmäisen Aadamille annetun lupauksen tähden: "Minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemensä välille; hän on polkeva rikki sinun pääsi" (1 Moos. 3:15). Samoin Eeva lausuu sen jälkeen: "Minulla on Mies, Herra" (1 Moos. 4:1 Lutherin raamatunkäännöksen mukaan) Siinä mainitaan selvästi vaimon siemen, joka on tuleva ja murskaava Perkeleen mahdin ja valtakunnan.

Tätä lupausta ovat huolellisesti tutkineet pyhät Isät ja profeetat ja he ovat täsmentäneet sitä, niin kuin kuuluvat Jesajan sanat (hänen kirjansa) seitsemännessä luvussa: "Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan" (Jes. 7:14) jne. Samaa lupausta ovat myös Aabraham ja Iisak huolella ylläpitäneet, siinä harjoittaneet itseänsä ja teroittaneet sitä jälkipolvelle, jotta se tulisi läheiseksi ja tutuksi. Eihän tulossa ollut miehen jälkeläinen eikä isänsä poika, vaan neitsyen pojasta on kysymys.

Tähän tapaan myös Jaakob puhuu: Tuo leijonan valtakunta ja Jumalan sen hallisijaksi asettama leijona tulee seisomaan, ja seisomaan vanhempien ja neuvoston avulla, kunnes tulee neitsyen poika, toisin sanoen niin sanoakseni kohdun poika. Emme me ole kohdun

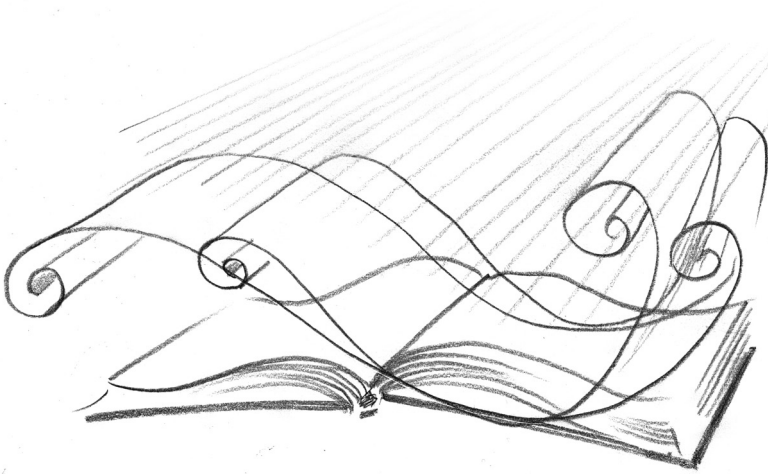
lapsia emmekä syntyisin äidin kohdun siemenestä, vaan miehen siemen on siirretty isämme kupeesta äidin kohtuun. Mutta hän nousee ja syntyy ilman miehen siementä, niin kuin enkeli sanoo Marialle: "Se, mikä syntyy sinusta" jne., siis ei Joosefista. Sinun poikasi on oleva Neitsyen Poika, äidin kohdun hedelmä, hän on oleva šiloh, vain äidin kohdun poika, isää hänellä ei tule olemaan.

Katso siis, millaisia ja kuinka suurenmoisia saarnoja Isät ovat ammentaneet tästä yhdestä ainoasta sanasta ennen vedenpaisumusta ja sen jälkeen. Kaikki he pitivät profeettoihin liittyen messiasta Daavidin todellisena jälkeläisenä, mutta siten, että hän on vain äidin kohdun poika, ja he ovat ottaneet huomioon 1. Mooseksen kirjan neljännen luvun, jossa sanotaan: "Hän on rikki polkeva käärmeen pään" (1 Moos. 3:15) ja: "Minulla on Mies, Herra" (1 Moos. 4:1). Tämä onkin erinomaisen hieno raamatunkohta ja siinä esitetään suurenmoiset perusteet, jotka vahvistavat meitä uskossa, ja tuodaan ilmi se, mitä pyhät Isät ovat opettaneet alusta alkaen aina profeettoihin ja itse Kristukseen saakka, vieläpä meidän aikaamme asti ja hamaan maailman loppuun.

Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 41–50. S. 472 s.

Kristuksen syntykirja

Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Aabrahamin pojan, syntykirja. Aabrahamille syntyi Iisak, Iisakille syntyi Jaakob, Jaakobille syntyi Juuda ja tämän veljet; Juudalle syntyi Faares ja Sera Taamarista, Faareelle syntyi Esrom, Esromille syntyi Aram; 4. Aramille syntyi Aminadab, Aminadabille syntyi Nahasson, Nahassonille syntyi Salmon; Salmonille syntyi Booas Raahabista, Booalle syntyi Oobed Ruutista, Oobedille syntyi Iisai; Iisaille syntyi Daavid, kuningas. Daavidille syntyi Salomo Uurian vaimosta; Salomolle syntyi Rehabeam, Rehabeamille syntyi Abia, Abialle syntyi Aasa; Aasalle syntyi Joosafat, Joosafatille syntyi Jooram, Jooramille syntyi Ussia; Ussialle syntyi Jootam, Jootamille syntyi Aahas, Aahaalle syntyi Hiskia; Hiskialle syntyi Manasse, Manasselle syntyi Aamon, Aamonille syntyi Joosia; Joosialle syntyi Jekonja ja tämän veljet Babyloniin siirtämisen aikoina. Babyloniin siirtämisen jälkeen Jekonjalle syntyi Sealtiel, Sealtielille syntyi Serubbaabel; Serubbaabelille syntyi Abiud, Abiudille syntyi Eljakim, Eljakimille syntyi Asor; Asorille syntyi Saadok, Saadokille syntyi Akim, Akimille syntyi Eliud; Eliudille syntyi Eleasar, Eleasarille syntyi Mattan, Mattanille syntyi Jaakob; Jaakobille syntyi Joosef, Marian mies, hänen, josta syntyi Jeesus, jota kutsutaan Kristukseksi. Näin on suku-

polvia Aabrahamista Daavidiin kaikkiaan neljätoista polvea, ja Daavidista Babyloniin siirtämiseen neljätoista polvea, ja Babyloniin siirtämisestä Kristukseen asti neljätoista polvea. Jeesuksen Kristuksen syntyminen oli näin. Kun hänen äitinsä Maria oli kihlattu Joosefille, huomattiin hänen ennen heidän yhteenmenoaan olevan raskaana Pyhästä Hengestä. Mutta kun Joosef, hänen miehensä, oli hurskas, ja koska hän ei tahtonut saattaa häntä häpeään, aikoi hän salaisesti hyljätä hänet. Mutta kun hän tätä ajatteli, niin katso, hänelle ilmestyi unessa Herran enkeli, joka sanoi: "Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa tykösi Mariaa, vaimoasi; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä. Ja hän on synnyttävä pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä." Tämä kaikki on tapahtunut, että kävisi toteen, minä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: "Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tälle on annettava nimi Immanuel", mikä käännettynä on: Jumala meidän kanssamme. Herättyään unesta Joosef teki, niin kuin Herran enkeli oli käskennyt hänen tehdä, ja otti vaimonsa tykönsä eikä yhtynyt häneen, ennen kuin hän oli synnyttänyt pojan. Ja hän antoi hänelle nimen Jeesus.

Matteus, apostoli ja evankeliumin kirjoittaja, Matt. 1

Ensimmäinen evankeliumi

Jumala lausui ensimmäisen messiaslupauksen heti syntiinlankeemuksen jälkeen: ”Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän.” (1 Moos. 3:15).

1. Ensimmäinen evankeliumi ennen sen täyttymistä

Evankeliumin lupaus, jonka Jumala lausui Aadamille ja Eevalle oli perustana messiasuskolle Vanhan liiton aikana. Jumala lisäsi lupauksiaan ajan mittaan ja ilmoitus tarkentui, mutta esimerkiksi Eeva jo tämän lupauksen perusteella ymmärsi, miten Jumala korjaisi sen, mitä hän ja Adam olivat rikkoneet lankeemuksellaan. Puhuttelevan esimerkin tästä tarjoaa se, että kun Eeva synnytti ensimmäisen lapsensa, hän sanoi synnyttäneensä Herran. Ikävä kyllä Raamatun käännöksemme kääntää tässä kohden alkukielen ilmaisun väärin. Alkukieli kuitenkin paljastaa, että Eevalla oli

ilmeisen luja usko siihen, että Jumala tulisi ihmiseksi ja sovittaisi synnit, vaikka hän tässä kohden erehtyikin siitä, milloin tämä tapahtuisi.

Vanhan liiton aikaa luonnehtii jatkuva odotus. Katse suuntautui tulevaisuuteen ja pyhät odottivat, että heille luvattu Messias tulisi sovittamaan kaiken sen, mitä heidän esivanhempansa ja he itse olivat rikkoneet. Ensimmäinen lupaus on punainen lanka läpi koko Vanhan Testamentin. Se on lähtökohtana kaikelle muulle: sekä muille lupauksille syntien Sovittajasta, että koko uhrijärjestelmälle, joka koko ajan julisti sitä, millä tavalla käärmeeen pää murskataan.

2. Ensimmäinen evankeliumi sen täyttymyksen jälkeen

”Sitten kuin Jumala muinoin monesti ja monella tapaa oli puhunut isille profeettain kautta, on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös

on maailman luonut” (Hepr. 1:1–2). Jumalan Pojan tultua lihaan lupaukset vihdoinkin täyttyivät. Jumala puhui meille Pojassaan ja murskasi käärmeen pään.

Uusi Testamentti puhuu useassa kohden siitä, kuinka Jumalan Poika saattoi paholaisen ja kaiken pahan vallan häpeään: ”Hän riisui aseet hallituksilta ja valloilta ja asetti heidät julkisen häpeän alaisiksi; hän sai heistä hänen kauttaan voiton riemun.” (Kol. 2:15). Ensimmäinen messiaslupaus on hyvin puhutteleva sen takia, että se kertoo, että Messiaan tuhotessa pahan vallan hän joutuu kärsimään. Käärme pistää häntä ja juuri tuon piston kautta paha menettää valtansa. Puu koitui kuolemaksi esivanhemmillemme, mutta Jeesuksen kuolema ristin puulla tuhosi kaiken sen, mitä paholainen oli tuonut ihmiskunnan

osaksi houkuttelemalla Aadamin ja Eevan lankeamaan.

Kristityille on suotu paljon enemmän kuin Vanhan liiton pyhille, koska me saamme uskoa jo tulleen Messiaaseen. Meidän katseemme suuntautuu taaksepäin Jeesuksen aikaan, kun luemme Vanhan testamentin profetioita Messiaan kärsimyksestä. Uuden Testamentin kirjoituksissa saamme nähdä, miten messiaslupaukset toteutuvat, aivan ensimmäisestä alkaen. Näiden lupauksen varassa mekin saamme odottaa Messiaan tuloa. Kristillinen kirkko ei kuitenkaan odota orjan muodossa tulevaa Messiaasta, vaan Messiaasta, joka tulee kunniassa, lopettaa paholaisen toiminnan tykkänään ja luo uuden taivaan ja maan.

Mika Bergman

Daavidin poika ja Daavidin Herra

Ja opettaessaan pyhäkössä Jeesus puhui edelleen ja sanoi: "Kuinka kirjanoppineet sanovat, että Kristus on Daavidin poika? Onhan Daavid itse sanonut Pyhässä Hengessä: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi alle'. Daavid itse sanoo häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?" (Mark. 12:35–37)

Tämä teksti opettaa meille, että Kristus on sekä Jumala että ihminen. Hän on Daavidin ja kaikkien maailman hallitsijoiden herra, Jumala, joka hallitsee kaiken muun yläpuolella. Samalla hän on kuitenkin ihminen, ihmisestä syntynyt Daavidin jälkeläinen.

Se, että Jeesus oli Daavidin jälkeläinen, oli yksi tärkeimmistä Messiaan tuntomerkeistä. Juuri siksi kansa huusi "hoosianna Daavidin pojalle!" Jeesuksen ratsastaessa Jerusalemiin.

Jeesuksen piti täyttää ennustukset, että hänet tunnistettaisiin Kirjoituksissa luvatuksi Vapahtajaksi. Näin Jumala toteutti sanansa. Samoin mekin löydämme nykyään Vapahtajamme Jumalan sanan avulla. Raamattu ilmoittaa meille, millainen Vapahtaja on, ja näin me voimme tuntea hänet.

Oli myös tärkeää, että Jeesus oli Daavidin Herra. Messiaasta oli ennustettu, että hän tulisi olemaan itse Israelin Jumala, Herra ihmiseksi tulleen. Monet eivät uskoneet Jeesukseen, koska he olivat haluttomia tunnustamaan hänen jumaluutensa. Kysyessään heiltä tekstimme aiheena olevan kysymyksen Jeesus pakotti heidät sen tosiasian eteen, että näin hänestä kuitenkin oli Kirjoituksissa ennustettu. Se, joka ei usko Jeesuksen olevan Jumala, kieltää Raamatun selvän ilmoituksen. Mutta se, joka uskoo, saa olla varma, että hänen Pelastajansa on Herra itse, kaik-

kivaltias ja armollinen Jumala, joka ei varmasti kadota omistaan yhtäkään.

Tekstimme opettaa siis, että Jeesus on Jumala ja ihminen, Daavidin poika ja Daavidin Herra. Vain Jumala itse pystyi sovittamaan syntimme, mutta ihmisen piti kärsiä ihmisten ansaitsema tuomio. Siksi Jumala kärsittämättömässä viisaudessaan lähetti Poikansa ihmiseksi maailmaan, elämään, kärsimään ja kuolemaan meidän puolestamme. Jos Jeesuksen todellinen jumaluus tai ihmisyyys kielletään, kielletään Jumalan pelastussuunnitelma. Me uskomme siihen Kristukseen, jonka Jumala lähetti, eikä meillä voi olla muuta tai toisenlaista Vapahtajaa. Kristus on täydellinen pelastaja sellaisena kuin hän on. Saamme jättäytyä hänen turvaansa.

Tähän aiheeseen liittyy kahden joskus vaikeana pidetyn raamatunkohdan selitys. Nämä ovat Jeesuksen sukuluettelot Matteuksen ja Luuk-

kaan evankeliumien alussa. Ne ovat tarkoituksella erilaiset osoittaakseen Jeesuksen olevan Daavidin poika sekä juridisessa että biologisessa mielessä. Matteuksen sukuluettelo johtaa Jeesuksen sukutaustan Daavidista hänen kasvatti-isäänsä Joosefiin ja osoittaa näin, että Jeesuksella oli Joosefin ottopoikana Daavidin jälkeläisille kuuluva laillinen oikeus kruunuun. Luukkaan sukuluettelo osoittaa hänen äitinsä Marian polveutuvan Daavidista, ja näin sen, että Jeesus on myös ruumiillisesti Daavidin jälkeläinen. Sukuluettelot ovat erilaiset, koska ne haarautuvat siinä kohdassa, jossa Joosefin ja Marian suvut erkanevat toisistaan.

Saamme iloita tänäkin joulunsa siitä, että meillä on Vapahtaja, joka on täyttänyt Kirjoitukset, Vapahtaja, joka on sekä Jumala että ihminen, Vapahtaja, joka on tullut meitä jo-
kaista varten.

Vesa Hautala

Jesajan ennustus Messiaan syntymisestä neitsyestä

Jouluun liittyy olennaisesti monien Vanhan Testamentin profetioiden täyttymys. Lähes 700 vuotta ennen Jeesuksen syntymää profeetta Jesaja ennusti: ”Herra itse antaa teille merkin: Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel. Hapanta maitoa ja hunajaa hän syö siinä iässä, jolloin hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän” (Jes. 7:14–15, vuoden 1938 Kirkkoraamatun käännöstä muokattu hieman)

Neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ...

Jesajan profetian mukaan tulee lapsi, jonka syntymä tapahtuu eri tavalla kuin kenenkään muun. Hän sikiää ja syntyy naisesta ilman miehen vaikutusta. Joskus heprean vastaavan sanan (’almah) neitsyt on katsottu tarkoittavan vain nuorta naista, mutta mikä merkki se olisi, jos nuori nainen tulee raskaaksi? Sanan käyttö Vanhassa Testamentissa ei myöskään anna viitteitä, että se merkitsisi muuta kuin neitsyttä.

Jeesuksen erityinen syntymä ei ole vain opillinen fakta, josta pidämme kiinni, vaan sillä on suuri merkitys meidän pelastuksemme kannalta. Koska Kristus sikisi ja syntyi yliluonnollisella tavalla, hän syntyi ilman perisyntiä. Siten Jeesuksen oli mahdollista omaksua ihmisluonto ilman, että hänestä itsestään tuli syntinen. Näin hän pystyi elämään pyhän elämän meidän syntisen elämämme sijasta ja kuolemaan viattomana meidän rikkomuksiamme kantaen. Pyhällä sikiämisellään ja syntymällään Jeesus hyvitti meidän synnin tahraaman sikiämisemme ja syntymämme. Synnitömänä hän otti pois maailman synnin. Samalla Marian yliluonnollinen raskaus ja synnytys ovat merkkejä Jumalan voimasta ja vallasta sekä todistuksia siitä, että Jeesus oli ennustettu Kristus eli Messias.

... ja antaa hänelle nimeksi Immanuel.

Immanuel merkitsee "Jumala meidän kanssamme". Lapsi, joka syntyy ihmeellisellä tavalla, on itsekin ihmeellinen: Hän on ihminen, mutta samalla hän on itse Jumala meidän kanssamme – Kristus, todellinen Jumala ja todellinen ihminen yhdessä ja samassa persoonassa. Kirkossa onkin vanhastaan nimitetty neitsyt Mariaa jumalansynnyttäjäksi, koska se, mikä hänessä sikisi ja syntyi, oli itse iankaikkinen Jumala, Isästä iankaikkisuudessa syntynyt.

Me tarvitsemme Jumalaa keskellemme, sillä me emme voi tulla hänen luokseen. Jumala "asuu valkeudessa, mihin ei kukaan taida tulla" (1 Tim. 6:16). Meidän syntimme erottavat meidät hänestä. Mutta Jesajan profetia osoittaa meille joulun suuren ihmeen: Jumala ihmisten keskellä, Pelastajanamme. Avuton lapsi seimessä on Kirkkauden Herra, joka on tullut auttamaan meitä synnin pimeydestä armonsa valoon.

Hapanta maitoa ja hunajaa hän syö siinä iässä, jolloin hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän

Vuoden 1933/38 raamatunkäännös puhuu siitä, miten lapsi syö "voita ja hunajaa". Tämä käännös ei ole tarkka. "Voiksi" käännetty sana tarkoittaa enemmänkin hapanta, juoksettunutta maitoa tai maitorahkaa. Hunaja oli ruokaa, jota kerättiin erämaasta; se oli osa Johannes Kastajan vaatimatonta ruokavaliota. Muualta Jesajan kirjan seitsemännestä luvusta käy ilmi, että hapanta maitoa ja hunajaa syövät profetiassa hävityksen jälkeen jäljelle jääneet.

Tämä viittaa siihen, miten Jeesus joutui elämään elämänsä alkupuolen vaatimattomissa oloissa. Hän vietti ensimmäiset vuotensa pakolaisena Egyptissä. Juuda ei myöskään ollut Jeesuksen aikana entisessä loistossaan, vaan kansa oli alistettuna ja vieraan vallan alla. Näin täyttyi ennustus, että Immanuel syö hapanta maitoa ja hunajaa.

Apostoli Paavali kirjoitti: "Te tunnette meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armon, että hän, vaikka oli rikas, tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyystään rikastuisitte." (2 Kor. 8:9) Kristus syntyi ihmiseksi meitä lunastamaan. Hän eli ihmisenä kaikkien ihmiselämän vaikeuksien, köyhyiden, väsymyksen, yksinäisyyden ja kovan työn keskellä. Taivaan Herra "tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi" pelastaakseen meidät. Hän oli meidän sijassamme "kuuliainen kuolemaan asti, hamaan ristin kuolemaan asti." (Fil. 2:7,8) Tämä Vapahtaja on Jesajan profetian ja joulujuhlan sanoma.

Herran Enkeli, jumaluuden toinen persoona

Sanasta ”enkeli” tulee varmaan-kin ensimmäisenä mieleen Jumalan luoma henkiolento. Itse sana ei kuitenkaan välttämättä merkitse tällaista olentoa, koska enkeli -sanan perusmerkitys on alkukielissä ”sanansaattaja”. Siksi sillä voidaan viitata esimerkiksi Jeesukseen, Jumalan ainoa Poikaan, joka lähetettiin sovittamaan ihmiskunnan synnit ja julistamaan ilosanomaa. Vanhassa Testamentissa on nähtävissä mielenkiintoinen seikka, että siellä esiintyvä Herran enkeli samaistetaan useammassa kohden Jumalan kanssa. Tämä on yksi merkittävä todiste sen puolesta, että oppi pyhästä Kolmiykseydestä on löydettävissä jo Vanhasta Testamentista. Seuraavaksi annan kaksi esimerkkiä aiheesta.

1 Moos. 22:11–12: ”Silloin Herran enkeli huusi hänelle taivaasta sanoen: ’Aabraham, Aabraham!’ Hän vastasi: ’Tässä olen’. Niin hän sanoi: ’Älä satuta kättäsi poikaan äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalaa, kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.’” Aabraham on

juuri uhraamassa poikaansa, kun enkeli tulee ja estää Aabrahamin aikeet. Iisakin sijasta uhrattavaksi joutuu oinas. Mielenkiintoiset ovat sanat: ”Nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalaa, kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.” Tässähän enkeli sanoo itseään Jumalaksi ja kuinka sopivaa onkin, että Jumalan Poika, joka sovitaisi maailman synnit, estää Aabrahamia uhraamasta omaa poikaansa! Herran enkeli vie Aabrahamin katseen uhrieläimeen, Jumalan Pojan uhrin esikuvaan.

Jo ennen tätä, kun Haagar oli lähtenyt pakoon Saaran luota ja oli saapunut lähteelle erämaassa, Herran enkeli ilmestyi hänelle, lohdutti häntä ja kehotti palaamaan Aabrahamin luo luvaten hänelle jälkeläisen. Raamattu sanoo tämän jälkeen: ”Haagar nimitti Herraa, joka oli häntä puhutellut, nimellä: ’Sinä olet ilmestyksen Jumala’. Sil- lä hän sanoi: ’Olenko minä tässä vilaukselta saanut nähdä hänet, joka minut näkee?’” (1 Moos. 16:13).

Jo näistä kahdesta esimerkistä on nähtävissä, että Raamattu tekee

eron Jumalan ja Herran enkelin välillä, mutta toisaalta taas samaistaa heidät. Vanha Testamenttikin siis opettaa sitä, että on yksi Jumala, mutta silti useampi jumalallinen persoona. Se myös kertoo meille, että enkeliksi kuvattu persoona on Uuden liiton välimies. Profeetta Malakian kautta Jumala näet ilmoitti: ”Katso, minä lähetän sanansaattajani, ja hän on valmistava tien minun eteeni. Ja äkisti on tuleva temppeliinsä Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te halajatte. Katso, hän tulee, sanoo Herra Sebaot.” (Mal. 3:1).

Niin voimme olla varmoja siitä, että Jeesus Kristus on synnit sovitannut Jumalan Poika. Jeesuksen jumaluus ei ole 300-luvun kirkon keksintö, niin kuin jotkut nykyään väittävät, vaan todisteita hänen

jumaluudestaan löytyy jo Vanhan Testamentin kirjoituksista. Ne kertovat, että Jumala, jota kukaan ei voi nähdä, halusi olla läheisessä yhteydessä syntisen ihmiskunnan kanssa ja otti välillä näkyvän olomuodon ollakseen yhteydessä heihin. Viimeisinä päivinä tämä sama Jumalan Poika, Herran enkeli, tuli ihmiseksi ja saattoi loppuun sen, mitä hänestä oli edeltä profetoitu. Ja nyt saamme jäädä sovitettuina odottamaan, että Herramme ilmestyy meille. Hän ei ilmesty enää ottaen väliaikaista olomuotoa. Hän ei myöskään ilmesty alentuneena. Odotamme kirkkaudessa tulevaa Herramme ja sitä, että näemme Jumalamme vihdoinkin kasvoista kasvoihin.

Mika Bergman

Mitä merkitsee, että Jumalan Poika syntyi ihmiseksi neitsyestä?

Uskontunnustuksessa lausumme Vapahtajasta: ”syntyi neitsyt Mariasta.” Tämä uskomme kannalta tärkeä kohta ansaitsee huomiota ainakin kolmesta näkökulmasta.

1. Ennustukset täyttyivät

Kun Joosef sai tiedon Jeesuksen sikiämisestä hänen kihlatussaan Mariassa, enkeli sanoi hänelle: ”Tämä kaikki on tapahtunut, että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: 'Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan.'” (Matt. 1:22,23)

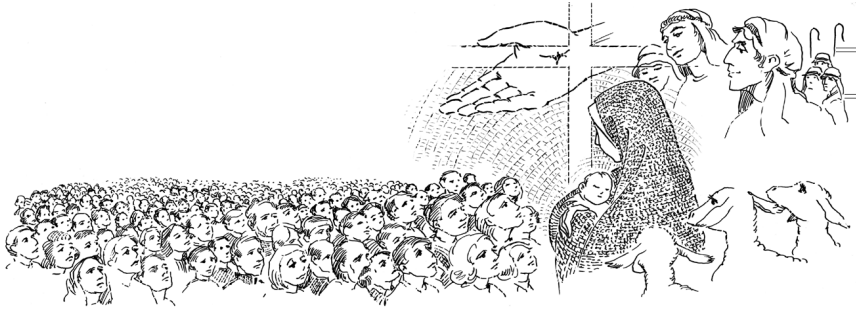
Tässä enkeli viittasi profeetta Jesajan ennustukseen, josta on tarkemmin puhetta muualla tässä lehdessä. Huomionarvoista on myös, että jo ensimmäinen lupaus Vapahtajasta 1 Moos. 3:15:ssä puhuu vaimon Siemenestä, joka polkee rikki käärmeen pään. Vanhassa testamentissa useimmiten puhutaan jälkeläisistä isän mukaan. Kun kaikkein tärkeimmästä jälkeläisestä, syntien sovittajasta, ensi kerran mainitaan, on hänestä käytetty nimitys vaimon Siemen. Tämä jo sisältää viittauksen Kristuksen syntymiseen neitsyestä.

On luovuttamaton asia, että Kristuksen tekemät pelastusteot perustuvat Vanhan testamentin lupauksiin ja ovat siitä todennettavissa. Tämä oli välttämätöntä juutalaisten kannalta alun perin. Samoin meidänkin uskomme rakentuu apostolien ja profeettojen perustukselle, siis heidän kauttaan annetulle Jumalan sanalle. Näin on myös Kristuksen maailmaan tulemisen osalta.

2. Kristus tuli ihmiseksi ilman syntiä

Vapahtajan syntyminen neitsyestä liittyy siihen, että hän sikisi Pyhästä Hengestä. Hän oli Marian kohdussa ottanut ihmisluonnon vailla miehen myötävaikutusta. Näin hän eroaa ratkaisevasti meistä.

Aadamin lankeemuksen jälkeen kaikki luonnollisella tavalla syntyvät ihmiset syntyvät perisynnin alaisina, vailla uskoa Jumalaan ja täysin kykenemättöminä pelastamaan itseään tai toisiaan tai edes avustamaan pelastuksen asiassa.

Vapahtajan tulee olla ja hän myös on erilainen kuin me. Vanhassa joulunajan virressä tämä tuodaan selvästi esille:

*”Ihmisen luonnon päällens’ ott’,
kärmeen tyköönsä poies potk’.
Liha oli hänell’ niin kuin meill’,
ei kuitenkaan käynyt synnin teill’.”*

(VK 1701 139:6,7)

3. Kristus on meidän Vapahtajamme

Kristuksen tuleminen ihmiseksi vailla syntiä ja neitsyestä syntyminen merkitsevät sitä, että hän on meille soveltuva Vapahtaja. Hebrealaiskirjeessä opetetaan tästä asiasta: ”Senkaltainen ylimmäinen pappi meille sopikin: pyhä, viaton, tahraton, syntisistä erotettu ja taivaita korkeammaksi tullut, jonka ei joka päivä ole tarvis, niinkuin ylimmäisten pappien, ensiksi uhrata omien syntiensä edestä ja sitten kansan; sillä tämän hän teki kerta kaikkiaan, uhratessaan itsensä.” (Hebr. 7:26,27)

Näin Kristuksen syntyminen neitsyestä on tärkeä ja lohdullinen osa pelastuksen evankeliumia. Sinä et ole synnitön, vaan monella tavoin syntiä tehnyt. Jumalan Poika on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan. Siksi hän syntyi neitsyestä ja toi sinulle armon. Yhdy siis riemullisesti jouluvirteen:

*Ainut Poika Jumalan tuli tänne vaivahan.
Synnittä on syntynyt, syntein tähden kärsinyt.
Jumala ja ihminen, auttajamme armoinen,
rauhan ompe rakkahan tuonut luota Jumalan.”*

(VK 1938 12 3,4)

Profeettojen tapa puhua tulevasta Kristuksesta

Kun Profeetat ennustavat tulevasta asioista, he käyttävät niin sanottua profeetallista perfektiiä. Niinpä Jesaja ennustaa: "Lapsi on meille syntynyt, Poika on meille annettu" (Jes. 9:6) tai: "Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi" (Jes. 53:5). Profeetat puhuvat tulevasta asioista ikään kuin jo tapahtuneina asioina. Miten tämä on ymmärrettävä?

Profeetta itse otsikoi kirjansa: "Jesajan, Aamoksen pojan, näky." Samoin kuin Johannes kuvaa Ilmestyskirjassa sitä, mitä hänelle näytettiin kuvina, niin Profeetoilla oli vastaavia näkyjä. Jesajalle näytettiin joulun suuri tapahtuma, Jumalan antama ihmemerkki. Hänelle näytettiin myös Kristuksen suuri kärsimys ristillä, hänen haudaamisensa ja hänen voittonsa sekä kaiken tämän vanhurskauttava merkitys ihmisille.

Eräs tutkija onkin päätellyt Jesajan kirjan 53. luvun erittäin elävästä kuvauksesta, että kirjoittajalla on täytynyt olla edessään kuvaamansa kärsimyshahmo. Niin todella oli, mutta tämä kärsijä ei ollut joku esikuvallinen hahmo, vaan Jesaja näki Pyhässä Hengessä yli vuosisatojen sen, minkä me nyt Raamatusta tunnemme. Hän sai nähdä Jeesuksen ristillä ja sille perustuvan evankeliumin voittokulun. Sitä, milloin tämä kaikki tapahtuu, ei Jesajalle tarkasti kerrottu, mutta itse asia oli niin varma, että se voitiin hänelle etukäteen näyttää. Usko otti sitten sen vastaan, mitä Jumala ilmoitti.

Niinpä Profeettojen lausumat tulevasta asioista eivät ole vain ennustuksia, vaan kuvausta niiden toteutumisesta.

Kun Jesaja sanoo kirjaansa näkyksi, se sisältää vielä erään tärkeän huomionarvoisen asian. Näky ei ole jäänyt suljetuksi menneen ajan tapahtumaksi, vaan se realisoituu profeetan kirjassa lukijoiden katseltavaksi kirjan kirjoittamisen jälkeen. Jesaja sai näkynsä Jumalalta hänen Hengessään, mutta Hengen vaikutus ei päättynyt näyn näkemiseen, vaan se ilmeni myös näyn kuvauksessa, juuri niissä sanoissa, joista Jesajan kirja muodostuu. Nämä sanat ovat nyt meille "Jesajan näky".

Samaan tapaan kuin Jumala luotuaan maailman ei ottanut pois siitä luomissanaansa, vaan pitää sen avulla sitä jatkuvasti yllä, niin hän ei ole myöskään ottanut pois Henkeään siitä sanasta, jonka hän antoi Profeetoille. Sen takia Profeettojen ja apostolinen sana eli Pyhä Raamattu on hengellinen, elävä, luova sana. Se saa aikaan sen, mitä varten Jumala on sen antanut. Se on alkuperältään jumalallinen ja siksi täysin luotettava ja erehtymätön, jonka edessä ihmisten vastaväitteiden tulee vaieta, ja meidän kaikkien tulee tunnustaa sekä se, että Jumala on oikeassa, että se, että Jumala on rakkaus.

Tästä seuraa oikea asenne kirjoitettua Jumalan sanaa kohtaan. Herra sanoo: "Minä katson sen puoleen, joka on nöyrä, jolla on särjetty henki ja arka tunto minun sanani edessä." (Jes. 66:2)

Markku Särelä

Kristuksen, jumalihmisen, persoona on uskomme kohde

Usko Kristukseen sisältää kaksi pääkohtaa. Ensimmäinen niistä koskee sitä, kuka Kristus on ja toinen sitä, mitä hän on tehnyt meidän edestämme.

Kun Vapahtaja opetti maanpäällisen elämänsä aikana, hänestä esitettiin monenlaisia arveluita. Oli kuitenkin vain yksi oikea vastaus kysymykseen, kuka Jeesus on. Tästä asiasta käytiin tärkeä keskustelu: ”Jeesus kysyi opetuslapsiltaan sanoen: 'Kenen ihmiset sanovat Ihmisen Pojan olevan?' Niin he sanoivat: 'Muutamat Johannes Kastajan, toiset Eliaan, toiset taas Jeremiaan tahi jonkun muun profeetoista.' Hän sanoi heille: 'Kenenkä te sanotte minun olevan?' Simon Pietari vastasi ja sanoi: 'Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.' Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: 'Autuas olet sinä, Simon, Joonaan poika, sillä ei liha eikä veri ole sitä sinulle ilmoittanut, vaan minun Isäni, joka on taivaissa.' (Matt. 16:13–17)

Keskustelu koski sitä, onko Kristus vain ihmeellisellä tavalla maailmaan tullut esikuvallinen ihminen vai Jumalan Poika, siis paitsi tosi ihminen, myös tosi Jumala. Pietarin vastaus

oli hänelle Jumalan ilmoittama asia. Tälle Pietarin vastaukselle, siis sille, että hän tunnusti Kristuksen sekä tosi ihmiseksi että tosi Jumalaksi, rakentuu kristillinen seurakunta ja tähän uskoon perustuu jokaisen autuuteen tulevan pelastuminen.

Miksi on niin tärkeää, että uskomme Kristuksen olevan sekä tosi ihminen että tosi Jumala? Me ihmiset olemme Jumalan lain rikkoneet ja ansainneet kuoleman. Oli välttämätöntä, että tämä asia korjataan meidän puolestamme. Tämän on Kristus tehnyt: ”Jumala tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden. Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus, joka antoi itsensä lunnaksi kaikkien edestä.” (1 Tim. 2:4-6)

Pelkän ihmisen työ ei kuitenkaan voisi meitä pelastaa. Ps. 49:8 opettaa: ”Kukaan ei voi veljeensä lunastaa eikä hänestä Jumalalle sovitusta maksaa.” Tämän tähden on välttämätöntä, että syntivelkamme maksaja on tosi Jumala, joka on voinut toimittaa täysin riittävän lunastuksen synneistämme.

KN

Kristuksen, jumalihmisen, lunastustyö on uskomme kohde

Pelastava usko kohdistuu sekä Kristuksen persoonaan että hänen työhönsä. Kristuksen todellinen jumaluus antaa hänen työlleen mittaamattoman arvon. Raamattu sanoo: "Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä." (1 Joh. 1:7).

Kiinnitämme samanaikaisesti huomiomme sekä siihen, kuka on meidät lunastanut, että siihen, mitä Lunastajamme on tehnyt. Uskossa ei ole kysymys viihteestä eikä ajallisista eduista, hyvinvoinnista, pitkästä iästä tai terveydestä. Kysymys on iankaikisesta pelastuksesta. Siihen tarvitsemme syntien sovittajan. Synti erotti ihmisen Jumalasta, toi hänen päälleen Jumalan vihan ja määräsi hänelle rangaistukseksi kuoleman, sekä ajallisen että iankaikkisen. Jotta pelastuisimme tuomiolta, syntivelka oli maksettava ja hyvitetävä Jumalalle, Jumalan viha oli kannettava ja oli saatava aikaan rauha Jumalan ja ihmiskunnan välille.

Me emme pystyneet itse lunastamaan itseämme, sillä me olimme synteihimme kuolleita ja lunastushinta oli äärettömän korkea, koska meidän syntimme oli niin suuri. Mutta

Jeesus saattoi sen tehdä, sillä hän oli kirkkauden Herra, tosi Jumala, eikä hänessä ollut syntiä inhimillisen luontonsakaan puolesta. Hän oli kuuliainen Isän tahdolle kuolemaan asti, hamaan ristin kuolemaan asti (Fil. 2:9). Niinpä hänen kuolemansa eli hänen pyhä verensä oli riittävä lunastushinta koko maailman synneistä. Sen taivaallinen Isä osoitti herättämällä hänet kuolleista ja kirkastamalla hänet. Raamattu sanoo: "Olemme vanhurskautetut hänen veressään" (Room. 5:9). Hänen kuolemansa nojalla Jumala on siis julistanut syntimme anteeksiannetuiksi ja uskossa siihen olemme otolliset Jumalalle eikä meitä hylätä eikä tuomita viimeisenä päivänä.

Jouluna juhlimme sitä, että Jumalan iankaikkinen Poika tuli ihmiseksi suorittamaan lunastustyönsä ja saatamaan meidät sovintoon Jumalan kanssa. Jos jo Lunastajamme persoona on vertaamattoman korkea ja ainutlaatuinen, niin majesteettillisen arvokas on myös hänen työnsä ja aivan ihana se anteeksiantamuksen rauha, jonka hänessä saamme lahjana omistaa.

Mitä tarkoitetaan jumalan- synnyttäjällä

Alkukirkossa käytettiin neitsyt Mariasta sanaa "jumalansynnyttäjä", kreikaksi teotokos. Sanalla ilmaistiin, että lapsi, joka sikisi neitsyt Mariassa ja joka hänestä syntyi, oli tosi Jumala, Jumalan Poika, jumaluuden toinen persoona.

Jeesuksesta ei tullut Jumalan Poikaa vasta joskus myöhemmin hänen maallisen elämänsä aikana, vaan hän oli kaiken aikaa tosi Jumala. Jumaluutensa puolesta Poika ei koskaan alkanut olla tosi Jumala, vaan hän oli sitä aina, siis jo iankaikkisuudessa ennen maailman luomista.

Sana "jumalansynnyttäjä" ei siis tarkoita sitä, että Maria olisi synnyttänyt Jumalan siinä mielessä, että vasta silloin Jumala olisi saanut alkunsa. Sana tuo esille sen, mitä Marian sukulainen Elisabet lausui: "Kuinka minulle tapahtuu tämä, että minun Herrani äiti tulee minun tyköni?" (Luuk. 1:43) Niillä, jotka oikein perustein odottivat Israelissa Messiasta, oli tämä usko Herran ihmiseksi tulosta.

Evankeliumi ja usko Kristukseen ei ole leikin asia. On kysymys uskosta siihen Herraan, joka on kaikkivaltias taivaan ja maan Herra ja joka on tuomitseva elävät ja kuolleet. Valitettavasti monet ovat evankeliumista välinpitämättömiä eivätkä omaksi vahingokseen anna sille arvoa. Mutta kiitä sinä Jumalaa, jos olet saanut armon uskoa Jeesukseen ja panna hänen sielusi turvan.

Ihmisen Poika

Eräs nimi, jolla Jeesus luonnehtii itseään, on ”Ihmisen Poika”. Danielin kirjassa on Messiasta kertova teksti, jossa sanotaan: ”Minä näin yöllisessä näyssä, ja katso, taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen; ja hän saapui Vanhaikäisen tykö, ja hänet saatettiin tämän eteen. Ja hänelle annettiin valta, kunnia ja valtakunta, ja kaikki kansat, kansakunnat ja kielet palvelivat häntä. Hänen valtansa on iankaikkinen valta, joka ei lakkaa, ja hänen valtakuntansa on valtakunta, joka ei häviä.” (Dan. 7:13–14). Tällä yhdellä käsitteellä Jeesus sanoo olevansa todellinen ihminen, mutta samalla hän myös julistaa, että hänen ihmisyytensä kruunataan iankaikkisella vallalla.

Jumala tunnetaan oikein vain Ihmisen Pojassa

Koska Jumala on kuolematon (1 Tim. 6:16), Jumalan ihmiseksi tuleminen oli välttämätöntä pelastuksemme kannalta. Ihmiseksi syntyminen mahdollisti sen, että se, joka ei kärsi, pystyi kärsimään ja kuolematomalla oli mahdollisuus kuolla. Jumalan kuolema riitti sovittamaan kertakaikkisesti koko maailman synnit, mutta Jumalan

kuolema oli mahdollista ainoastaan sen tähden, että Jeesus oli Ihmisen Poika. Suuresta rakkaudestaan syntisiin inhimilliselle järjelle käsitteämätön ja vanhurskaudessaan hirvittävä Jumala tuli ihmiseksi. Ainoastaan tässä miehessä, Ihmisen Pojassa, löydämme armollisen Jumalan ja tunnemme Herramme oikein.

Kristuksen inhimillisen ja jumalallisen luonnon yhteys on niin syvällistä, että Jeesus sanoi Filipukselle: ”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän; kuinka sinä sitten sanot: 'Näytä meille Isä'?” (Joh. 14:9). Isä Jumalan luonne näkyi hänen Pojassaan eikä Jumalaa tunneta oikein muuten kuin hänen Poikansa kautta. Jumalan Poika tunnetaan taas oikein vain lihaantulleena. Joka yrittää lähestyä Jumalaa muuten kuin hänen Poikansa sovitustyön kautta, on hukassa. Hänelle, niin kuin jokaiselle syntiselle ilman Kristusta, Jumala on kuluttava tuli.

Jumalan oikealla puolella istuu ihminen

Kuinka lohdullista vielä onkaan se, että Jumala ei ainoastaan tullut ihmiseksi, vaan vieläpä se, että nyt Ihmisen Poika on korotettu taivaal-

liseen kunniaan! Se, mikä tässä on niin upeaa, on, että ihmiseksi tullut Jumala tietää henkilökohtaisesti, miten heikkoja me olemme. Hän tietää, mitä on olla kiusattu. Hän tietää, miltä tuntuu, kun voimat loppuvat. Onko taakkojen rusetamalle ihmiselle mitään lohdullisempaa kuin se, että taivaassa istuu ylimmäinen pappi, joka ei itse jaksanut kantaa ristiään Golgatalle, vaan tarvitsi toisen apua päästäkseen perille? Eikö hän tietäisi, mikä on meille parasta ja jos hän oli valmis kuolemaan meidän edestämme, eikö hän välittäisi siitä, että jaksamme kantaa ristejämme?

Koska Jumalan Pojan ihmisyyys on kruunattu jumalallisella vallalla, hänen ihmisyytensäkin ei ole kaukana yhdestäkään meistä. Ei ole niin, että vain Kristuksen jumaluus olisi nyt maan päällä, vaan siellä, missä on Kristuksen jumalallinen luonto, siellä on myös siihen yhdistynyt inhimillinen luonto. Emme

koskaan saa haluta kohdata Jumalaa muuten kuin Ihmisen Pojan kautta. Ja niin Jumala ja ihminen, Jeesus Kristus, tulee luoksemme sanan, kasteen ja ehtoollisen kautta. Ihmisen Poika lahjoittaa meille kaikki maallisen vaelluksensa ansiot. Kaikki, minkä hän kärsi, me saamme omistaa armonvälineistä omaksemme. Näin ollen Ihmisen Pojan nimi sisältää kaiken, mikä kristityille on rakkainta.

Mika Bergman

Messiaan syntymä – suuri historiallinen käänne

Suuri osa maailmasta perustaa ajanlaskunsa – vaikka ilmeisesti muutaman vuoden erheellä – Kristuksen syntymään. Miksi tällä asialla on näin suuri historiallinen merkitys?

Kristuksen syntymä juutalaisten kannalta

Kun tieto Messiaan syntymästä tuli itämaan tietäjien mukana kuningas Herodekselle ja juutalaisille, kuningas hämmästyí ja koko Jerusalemin kansaan (Matt. 2:2). Kristuksen maailmaan tuleminen asetti juutalaisten eteen kysymyksen siitä, mitä koko Vanhan testamentin opetus pääkohdassaan tarkoitti.

Jumala ilmoitti, että Vanhan testamentin lupaukset Messiaasta ovat täyttyneet. ”Herra, meidän

vanhurskaudemme” (Jer. 23:6) oli nyt tullut. Niille juutalaisille, jotka odottivat lupausten täyttymistä, Kristuksen maailmaan tuleminen oli suuri riemun aihe. Juuri tätä tarkoitti isien usko ja opetus: Jumala on armollinen lähettämänsä Vapah-tajan tähden.

Paljon oli niitä, jotka olivat väärän opetuksen tähden muuttaneet Jumalan sanan toisenlaiseksi. He pitivät yhä kiinni tavoista, joilla Uudessa liitossa ei ole enää merkitystä. Mikä pahinta, he jäivät väärän opin tähden siihen luuloon, että voisivat turvata tekoihinsa Jumalan edessä. Kristuksen syntymä ja evankeliumin julistus merkitsivät juutalaisuuden ulkonaista hajoamista niin, että ne jotka todella uskon kautta olivat Aabrahamin siementä, turvasivat evanke-

liumiin, mutta ne, jotka pysyvästi omaksuivat väärän opin, jatkoivat lain alaista elämäänsä.

Kristuksen syntymä – turva pakanoille

Messiaan syntymä täytti lupaukset, jotka koskivat myös pakanoita. Aabrahamin siemenessä, Kristuksessa, oli määrä tulla siunaus kaikille kansakunnille maan päällä. Tämä oli tiedossa jo Vanhan liiton aikana. Silloinkin oli pakanoita, jotka Jumalan sanan vaikutuksesta uskoivat tulevaan Vapahtajaan.

Vapahtajan syntymä merkitsi toivon tulemistä pakanoille ja muille, joita monet juutalaiset halveksivat. Syntyperä, sukupuoli tai edes se, että ihminen oli syyllistynyt raskaisiin synteihin, ei estänyt häntä autuudesta, kun hän turvasi Kristukseen, joka on hänenkin syntinsä sovittanut. Tähän evankeliumiin panivat toivonsa itämaan tietäjät sekä monet syntiset ja pakanat Kristuksen maanpäällisen elämän

aikana. Tämä evankeliumi levisi nopeasti tuolloin tunnettuun maailmaan apostolien ja syntyneiden seurakuntien toiminnan myötä.

Evankeliumilla oli myös ulkonaisia vaikutuksia. Orjien isännät, jotka olivat ennen saattaneet kohdella orjia huonosti, käsittivät myös orjiensa arvon Jumalan luomina ja Kristuksen lunastamina ihmisinä. Köyhistä pidettiin huolta. Seurakunnissa hylättiin ulkonainen epäjumalanpalvelus. Kaikki tällaiset asiat toivat ulkonaista muutosta ihmisten ja yhteiskunnan elämään.

Meidän kannaltamme Vapahtajan syntymä ja evankeliumin julistuksen leviäminen on erityisen tärkeää siksi, että näiden tapahtumien myötä on armon julistus saavuttanut meidätkin. Ja vielä, viimeiseen päivään saakka, seurakunnalla on tehtävänsä historiassa, nimittäin Jumalan sanan julkinen käyttäminen ja levittäminen kaikkien ihmisten autuudeksi.

KN

Joulun jumalanpalvelus – kristillisen joulunvieton huipennus

Joulukirkko. Sana herättää usein paljon tunteita ja muistoja. Joulun tunnelmat ja onnelliset muistot ovat Jumalan lahjoja. Kaikkein tärkeintä joulunvietossa ja erityisesti joulukirkossa on kuitenkin aina itse syntymäpäiväsankari: ihmiseksi tullut Jumalan Poika, Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra. Häntä me menemme kohtaamaan joulun jumalanpalvelukseen.

Hän on jokaisessa jumalanpalveluksessa läsnä meitä varten. Hän on läsnä kietoakseen meidät armoonsa. Joulun jumalanpalvelus opettaa ja muistuttaa meitä siitä, miten Jumala itse tuli ihmiseksi pelastamaan meidät ja haluaa edelleen vahvistaa meitä armossaan.

Jumalanpalveluksessa meille jaetaan kaikki ne lahjat, jotka Kristus ihmiseksi tulemisellaan hankki meille. Se, mikä on totta aina ja kaikkialla, tuodaan meille henkilökohtaisesti. Jumalan pelastuslahjat, Kristuksen jo tapahtunut sikiäminen, syntymä, elämä, kilvoitus, kärsimys ja kuolema meidän puolestamme tuodaan meille, että uskoisimme niihin ja omistaisimme Jumalan armon.

Jos meillä ei olisi jumalanpalvelusta – sanan julistusta ja sakramentteja – meillä ei olisi mitään hyötyä siitä, mitä Kristus on tehnyt, koska emme voisi uskoa siihen. Mutta lähettäessään Poikansa Jumala oli päättänyt lähettää myös Henkensä. Hän oli päättänyt, että hänen Poikansa voitto

kuulutetaan julki sanan ja sakramenttien kautta koko maailmalle. Niiden kautta Pyhä Henki toimii synnyttäen uskoa. Niin kaikista kansoista tehdään opetuslapsia ihmiseksi tullee Herralle.

Kun kristityt kokoontuvat joulukirkkoon, he kokoontuvat muistamaan ja juhlimaan Vapahtajan maailmaan tulemistä. Mutta mitä joulukirkon jälkeen? ”Oi jospa ihmisellä ois joulu ainainen”, lauletaan eräässä joululaulussa. Mutta itse asiassa niinhän meillä onkin, kun meillä on sama jouluna syntynyt Vapahtaja ympäri vuoden. Löydämme aina saman Kristuksen hänen sanastaan.

Kun joulun evankeliumia, sanomaa ihmiskunnan Vapahtajasta, luetaan, kuunnellaan, lauletaan tai mietiskellään, Kristus tuodaan meille. Luther vertasi koko Raamattua seimeen, johon Jeesus-lapsi on asetettu meidän katseltavaksemme. Näin nekin, joilla ei ole jouluna jumalanpalvelusta omalla paikkakunnallaan, saavat kohdata Vapahtajansa. Samalla tavalla jokainen meistä on joulun todellisen ihmeen äärellä aina Jumalan sanaa ja sakramentteja käyttäessään. Saamme siis mennä joulukirkkoon tämän ihmeen muistaen ja siitä iloiten. Meillä on ihmiseksi tullut Vapahtaja, joka tulee luoksemme.

Vesa Hautala

Joulukortteja

Etsin kaupasta lähetettäväksi sopivia kortteja. On aloitettava varhain jo ennen adventtiaikaa, jos mieli löytää kauneimmat kortit. Telineet ovat täynnä värikkäitä, kiiltäviä, koreita kortteja. Ohitan tontut ja pukit. Tahdon löytää sellaisia, joissa iloitaan Vapahtajan syntymästä. Juuri nyt, kun maailma on murheita täynnä, tahtoisin muistuttaa kaikkia ystäviäni, tuttaviani ja sukulaisiani siitä suuresta ilosanomasta, jonka joulunkenkä julisti: ”Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra”

Adventtiaikana posti tuo laatikkooni muutamia kortteja melkein joka päivä. Iloisella mielellä tarkastan postiani niin kuin lapsi. Kuka on muistanut, mitä hän kirjoittaa, millaisen joulutoivotuksen tahtoo minulle osoittaa?

Tässä kortissa on seimi ja pieni Jeesus-lapsi. Hän on joulun päähenkilö, juuri hänestä me iloitsemme ja riemuitsemme sanomattomalla ilolla, niin kuin apostoli kirjoittaa.

Tämä kortti esittää paimenia. Voi, jos voisin uskoa yhtä yksinkertaisesti kuin he! Jospa osaisin kertoa Lapsesta niin kuin paimenet kaikille, joita he tapasivat, kun palasivat työhönsä siitä tallista, jossa Jeesus-lapsi, Maria ja Josef olivat.

Seuraavassa kortissa on kynttilä. Jeesus on maailman valo. Hän tahtoo, että myös me olisimme valona maailmassa evankeliumia eteenpäin viemässä.

Sitten luen kortin, jonka lähettäjä on entinen työtoverini. Hän toivottaa rauhallista joulua talvimaiseman kera. Minulle, joka olin sodassa Jumalaa vastaan, on Jeesus tuonut rauhan, ei maallista rauhaa, vaan omantunnon rauhan ja ilon.

Jokainen joulutoivotus muistuttaa minua eri tavoin joulun suuresta lahjasta. Ulkonaisesti vaatimaton jouluni on armosta rikas. Jokainen muistaminen on lahja, jokainen kortti on aarre. Sidon kaikki kortit punaiseen silkkinauhaan ja ripustan nauhan kotini joulukoristeeksi.

Mummi

Marian kiitosvirsi – *meidän* *kiitosvirtemme*

Neitsyt Maria sanoi: "Minun sie-luni suuresti ylistää Herraa, ja minun henkeni riemuitsee Jumalasta, vapah-tajastani; sillä hän on katsonut palveli-jattarensa alhaisuuteen. Katso, tästedes kaikki sukupolvet ylistävät minua autuaaksi." Luuk. 1:46–48.

Marian kiitosvirsi on laulu, joka ylistää Jumalaa hänen voimastaan, tuntemuksestaan ja halustaan suorittaa monia hämmästyttäviä ja suuria tekoja. Se on kiitoslaulu, jonka tarkoitus on vahvistaa uskoa ja lohduttaa niitä, jotka ovat nöyriä. Maria ei laulanut tätä lau-lua vain itselleen. Hän halusi kaikkien sukupolvien laulavan sitä hänen kans-saan. Hän halusi, että jokainen tulisi tuntemaan Jumalan armon, sen lohdu-tuksen, jonka vain Herra voi antaa, ja että jokainen tuntisi hänen antamansa pelastuksen lahjan!

Nämä suuret teot, jotka Jumala on tehnyt, eivät lohduta sinua, ellet usko, että Jumala pystyy ne tekemään ja että hän tekee ne sinulle.

On täysin riittämätöntä uskoa, että Jumala on halukas tekemään niitä vain muiden hyväksi, mutta ei sinulle. Jos niin ajattelet, kadotat toivon, joka sinulla on Jumalassa, ja lankeat epä-toivoon, kun kohtaat vastoinkäymisiä elämässä.

Jumala ei halua, että kukaan epäi-lee hetkeäkään häntä tai hänen hyviä

tarkoituksiaan meitä kohtaan. Hän ha-luaa meidän kuulevan hänen Sanaansa, joka luo sellaisen uskon, joka lujasti turvautuu siihen, että hänen armonsa ja pelastuksensa kuuluvat henkilökoh-taisesti juuri sinulle. Hän tahtoo, että omistat aarteinesi hänen Sanansa ja lupauksensa, niin että usko saa myös aikaan elämässäsi hyviä töitä.

Jumala haluaa lohduttaa sinua tällä lahjallaan, joka on hänen ainokainen Poikansa.

Tällainen usko on elävä ja to-dellinen. Maria luotti täysin siihen, että Jumala oli hänen Vapahtajansa. Tämä usko ei perustu siihen, mitä hän pystyi käsittämään, eikä myöskään sille, mitä hän saattoi nähdä tai tuntea. Maria saattoi jäädä uskossaan yksin Jumalan varaan, koska Herra oli luo-nut uskon hänen sisimpäänsä Sanan kuulemisen kautta. Sama on totta meillekin, ja niinpä mekin laulamme Marian kanssa siitä, että Jumala kat-soo meidän puoleemme ja että hän lohduttaa meitä lahjallaan, Pojallaan. Sellainen usko on elävää, todellista ja ylitsevuotavaa, ei ainoastaan kiitos-virsissä, vaan myös Jumalalle eletyssä elämässä, hänelle, joka on Jumala meidän kanssamme, meidän Herram-me Immanuel.

Edward Brockwell

LAPSILLE

Ihmiset

Kuudes päivä maan päällä ei ollut vielä ohitse. Jumala sanoi: ”Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja valitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat.”

Jumala sanoi: ”Tehkäämme ihminen”; sillä Jumala on Isä, Poika ja Pyhä Henki. ”Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvak-sensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi.” Ihmiset olivat pyhiä niin kuin Jumala on pyhä, ja he tunsivat Jumalan ja rakastivat häntä. Jumala loi miehen ja naisen. ”Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: ‘Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa.’” Ensimmäisistä ihmisistä oli tarkoitus tulla lisää ihmisiä, jotka täyttäisivät maan. Niin olet sinäkin tullut, lapseni! Ja ihmisten tehtävänä oli hallita koko maata ja kaik-kea, mitä maa päällään kantoi. Kaikki oli luotu ihmisiä varten. Ihmisten, kaikkien eläinten ja lintujen ruokana olivat ruohot ja puiden hedelmät.

Nyt Jumala katsoi kaikkea luomaansa; ”ja katso, se oli sängen hyvää. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kuudes päivä.”

Rukous

Jumala, sinä olet luonut myös minut. Minäkin olen ihminen. Ja sinä olet luonut kaiken, mitä maan päällä on, myös minua varten. Olenko siis minäkin sinun kuvasi? Olenko pyhä, hyvä ja hurskas? Oi, Jumala, mitä tämä tarkoittaa? Rakas Vapahtaja, kiitän sinua siitä, että olet tullut maan päälle ja vanhurskaut-tanut minut! Aamen.

LAPSILLE

Seitsemäs päivä maan päällä

Kuten on tähän mennessä kerrottu, olivat taivas, maa ja kaikki, mitä niissä on, tehty valmiiksi. Niin oli kaikki valmista, mitä Jumala tahtoi luoda, kun seitsemäs päivä alkoi. Seitsemäntenä päivänä Jumala lepäsi kaikesta luomistyöstään. Jumala lepäsi eli Jumala lakkasi luomasta, sillä kaikki oli jo luotu. – ”Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen”; Jumala teki seitsemännestä päivästä siunatun ja pyhän päivän. Miksi Jumala teki niin? Koska hän tuona päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstään, koska työ oli saatu päätökseen ja kaikki oli valmista.

Niin, seitsemäs päivä maan päällä oli siunattu ja pyhä päivä. Ihmiset olivat nyt siellä, ihmeellisen kauniissa kodissaan, jonka Jumala oli heille luonut. Seitsemäs päivä maan päällä oli Jumalan siunaama ja pyhittämä ‘tupaantulijaispäivä’. Seitsemäs päivä oli suuri ilon päivä, juhlapäivä. Pyhät ihmiset näkivät kaiken Jumalan luoman, ja ylistivät Jumalaa. Pyhät enkelit iloitsivat. Kaikenlaiset linnut ylistivät äänillään Jumalaa, joka ne ruokkii ja vaatettaa. Kaikki luodut lajiensa mukaan ylistivät Luojaansa. Voi millainen tuo siunattu ja pyhä seitsemäs päivä olikaan! Sitä ei voi käsittää eikä sitä voi kuvata.

Jumala tahtoi, että maan päällä olisi aina sellaista. Mutta jäivätkö asiat sille tolalle? Voi, eivät jääneet!

Rukous

Jumala, miten kauniiksi oletkaan luonut kaiken meitä ihmisiä varten! Ylistän sinua siitä. Mutta minun täytyy myös itkeä, sillä enää ei kaikki ole niin kuin alussa. Kiitän kuitenkin sinua, Vapahtaja, että sinä olet tullut maailmaan. Sinä muutat kaiken jälleen hyväksi. Aamen

LAPSILLE

Vanha Simeon

Jerusalemassa asui eräs vanha mies nimeltä Simeon. Hän oli hurskas ja jumalaapelkäävä, ja hän odotti suurella kaipauksella Vapahtajan maailmaan tulemistä. Pyhä Henki oli osoittanut hänelle Raamatusta Vapahtajaa koskevia profetioita. Olikohan Simeon myös kuullut siitä, mitä Juudan vuoristossa kerrottiin Johanneksen syntymästä ja siitä, mitä paimenet olivat kertoneet Vapahtajan syntymästä? Aivan varmasti oli! Ja Simeon oli myös rukoillut, että saisi nähdä Vapahtajan omin silmin. Pyhä Henki oli vastannut hänen rukoukseensa ja ilmoittanut, ettei Simeon kuolisi, ennen kuin olisi nähnyt Vapahtajan.

Eräänä päivänä Simeon tuns i aivan erityistä kaipuuta mennä temppeliin. Hän tiesi, että Pyhä Henki vaikutti hänessä tuon kaipuun, ja että tänään hän tulisi näkemään Vapahtajan. Niin hän meni temppeliin. Ja katso, silloin temppeliin saapuivat Joosef ja Maria Jeesus-lapsen kanssa uhratakseen ne uhr it, joista edellisessä kertomuksessa kuult i. Ja Simeon tiesi, että tuo lapsen on i Vapahtaja. Hän kiiruhti heidän luokseen, otti lapsen syliinsä ja ylisti Jumalaa sanoen: ”Herra, nyt sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään, sanoi mukaan; sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutesi, jonka sinä olet valmistanut kaikkien kansojen nähdä, valkeudeksi, joka on ilmestyvä pakanoille, ja kirkkaudeksi kansallesi Israelille.”

Nyt Simeon oli valmis kuolemaan. Mitä kuolema merkitsi hänelle? Silkkää rauhaa. Simeonhan oli nähnyt Vapahtajansa! ”Kuolema, missä on sinun otasi?” Vapahtaja oli tullut maailmaan, kaikkia kansoja varten. Hän oli se valo, joka oli valaiseva pakanoille tien uskoon ja ikuiseseen elämään; Hän on oman kansansa, oikean uskovan Israelin, ylistys, kunnia ja kerskaus.

Lapsukaiseni, oletko sinäkin nähnyt Vapahtajan? Aivan varmasti olet! Missä sitten? Hänen Sanassaan, nyt tässä kertomuksessa. Pelkäätkö sinä kuolemaa? Miksi sitä pelkäisit? Kun sinä kuolet, ottaa Vapahtaja sinut luokseen taivaaseen. Hän on sinun valosi, Hän on sinut valaissut ja sinä uskot Häneen. Hän on sinun ylistykseksi ja kunniasi. Pidä Hänestä ja Hänen Sanastaan lujasti kiinni!

Rukous

Sinä olet minun rakas Vapahtajani! Sinä teet minut vanhurskaaksi. Aamen.

Carl Manthey-Zorn, Lasset die Kindlein zu mir kommen, suomentanut Annaliisa Keisala

LAPSILLE

Simeonin ennustus

Joosef ja Maria olivat jo aiemmin kuulleet Jeesus-lapsen olevan kauan kaivattu maailman Vapahtaja. Siitä huolimatta he yllättyivät, kun kuulivat vanhan Simeonin sanat tämän ottaessa Jeesuksen käsivarsilleen. Simeon siunasi heitä ja puhui vielä muutakin. Ja myös kaiken tämän Pyhä Henki antoi hänelle puhuttavaksi. Hän sanoi Marialle, Jeesuksen äidille: ”Katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monelle Israelissa ja merkiksi, jota vastaan sanotaan – ja myös sinun sielusi lävitse on miekka käyvä – että monen sydämen ajatukset tulisivat ilmi.”

Kuuntelepa tätä, lapseni. Rakas Vapahtaja ja evankeliumi hänestä ovat kuin mahtava kallio, johon on pantu merkki, jossa lukee: ’Jeesus on syntisten Vapahtaja’. Ymmärrätkö tämän? Tällä tavoin Jumala on asettanut Vapahtajan ja evankeliumin hänestä tähän maailmaan.

Monet ihmiset ajattelevat ylpeydessään, etteivät he ole syntisiä eivätkä tarvitse Vapahtajaa, vaan että he kykenevät itse vanhurskauttamaan itsensä tekojensa kautta. Toiset ovat puolestaan röyhkeitä ja haluavat tehdä syntiä mutteivät halua kuulla mitään Vapahtajasta. Vielä jotkut toiset sanovat: ”Mitä en voi nähdä tai ymmärtää, siihen minä en usko!” ja pilkkaavat Jeesusta ja hänen evankeliumiaan. Kun kaikki nämä ihmiset tulevat tuon mahtavan kallion luo ja näkevät kirjoituksen ’Jeesus on syntisten Vapahtaja’, haluavat he potkaista kallion – eli Vapahtajan – pois tieltään. Mutta mitä tapahtuukaan? Jeesus -kallio ja evankeliumi pysyvät lujina mutta nämä ihmiset kompastuvat ja joutuvat helvettiin.

Jumalan armosta on olemassa myös paljon sellaisia ihmisiä, jotka ymmärtävät olevansa kadotettuja ja kirottuja syntisiä, ja surevat sitä. Heidän sydämensä on täynnä pelkoa ja murhetta. Mutta tässä on kallio, Vapahtaja! Tässä ovat sanat: ’Jeesus on syntisten Vapahtaja!’ Tähän sanaan he luottavat ja siitä iloitsevat. Heidät vanhurskautetaan.

Näin asiat olivat myös Israelin kansan keskuudessa. Monet ylpeät fariiseukset, röyhkeät saddukeukset ja muut pilkkaajat vastustivat Vapahtajaa ja hänen sanojaan, ja lopulta ristiinnaulitsivat hänet. Silloin kävi katkera kipu, kuin miekka, läpi Marian sielun. Silloin kävi myös selväksi millaisia ajatuksia Jeesuksen viholliset kantoivat sydämessään. He kompastuivat Vapahtajaan. Mutta Israelissa oli myös sellaisia köyhiä syntisiä, jotka uskoivat Vapahtajaan ja hänen evankeliumiinsa, ja tulivat vanhurskautetuiksi.

Keihin sinä kuulut, lapseni?

Rukous

Rakas Jumala. Sinä olet saanut aikaan sen, että minä uskon Vapahtajaani ja pitäydyn hänessä, enkä kompastu; minä olen sinun rakas lapsesi. Auta minua, Isäni, että pysyn pystyssä, kunnes pääsen lopulta taivaaseen. Aamen.

Carl Manthey-Zorn, Lasset die Kindlein zu mir kommen, suomentanut Annaliisa Keisala

Tule, Herra Jeesus!

*Tule luoksemme sanassasi
Tule kasteen armossa
Tule elämän leivässä ja viinissä
Tule avaamaan sydänten salvat
Tule murtamaan mielen kahleet
Tule vapauttamaan vangitut
Tule parantamaan haavat ja särkyneet sydämet
Tule rakkauden siteiksi välillemme
Tule valaisemaan mielemme ja tiemme
Tule jouluiloksemme
Tule arjen voimaksemme
Tule toivoksemme
Tule ikuisuudeksemme*

Tule, Herra Jeesus!

Nimim. Pisara

Joulu ja sakramentit

Mitä yhteistä on joululla ja ehtoollisella? Kuinka kaste ja Kristuksen syntymä liittyvät yhteen?

Joulun hengellistä sisältöä miettiessä mieleen saattaa tulla ensimmäisenä jouluevankeliumi. Se sopii hyvin, koska evankeliumi on sanoma maailmaan tulleesta Vapahtajasta. Evankeliumi välittää sen, mitä Kristus on tehnyt. Tällä tavalla Vapahtaja tulee meidänkin luoksemme.

Mutta Kristus ei tule vain julistettuna, kuullun ja luetun sanan kautta. Hän tulee myös näkyvän sanan eli sakramenttien kautta. Ja juuri tämä Jeesuksen tuleminen luoksemme on se, mikä yhdistää joulun ja sakramentit toisiinsa.

Ehtoollisen sakramentissa Kristus on läsnä erityisellä ruumiillisella tavalla, sillä leivässä ja viinissä saadaan Kristuksen todellinen ruumis ja veri. Kristus tulee siinä luoksemme käsin kosketeltavalla tavalla niin kuin silloin, kun hän kerran syntyi Beetlehemin seimeen. Silloin hän tuli ihmisten luokse heidät pelastavana Messiaana, nyt hän tulee luoksemme pelastustyönä jo täyttäneenä ja ihmiskunnan synnit sovittaneena Vapahtajana. Hän tulee luoksemme, että uskoisimme häneen ja ottaisimme siten vastaan sen, mitä

hän on tehnyt puolestamme. Tämän uskon Herra sanalla ja sakramenteilla synnyttää.

Jouluna Jeesus syntyi tuomaan uuden hengellisen elämän. Kasteessa kristitty syntyy tähän elämään. Hänen sydämeästään tulee kuin seimi, jossa Jumalan Poika lepää.

Seimi oli vaatimaton vuode kaiken Herralle. Meidän sydämemme on myös vaatimaton paikka Jumalan Pojalle. Siellä on itsekkyyttä, välinpitämättömyyttä, ylpeyttä, pahoja haluja, kiukkua ja kaikkea muuta pahuutta. Kuitenkin kasteen kautta Kristus on peittänyt meidät armoonsa ja tullut meihin asumaan. Kun Jumala arvioi meitä Jeesuksen sovitusyöstä käsin, hän näkee meidät täysin pyhinä. Niinpä hän voi itse ottaa meidät asuinsijakseen: ”teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli” (1 Kor. 6:19), olemme osallisia jumalallisesta luonnosta (2 Piet. 1:4), Kristus asuu uskon kautta sydämissämme (Ef. 3:17).

Joulussa ja sakramenteissa on siis kummassakin kyse siitä, että Kristus tulee ihmisten luo pelastamaan heitä. Saamme iloita hänen antamistaan armonvälineistä ja käyttää oikeuttamme kohdata Vapahtajamme niissä.

Vesa Hautala

Pyhä Raamattu – Kristuksen seimi

”Tässä on sinulle kapalo ja seimi, jossa Kristus makaa. Sinne myös enkeli neuvoo paimenia. Kapalo on huono ja alhainen, mutta aarre, Kristus, joka makaa siinä, on kallisarvoinen.” Näin Martti Luther luonnehti Raamattua (Kristus on Raamatun herra ja kuninkas. Martti Lutherin Raamatun esipuheita ja reunaselityksiä, s. 17–18). Hän esittää tässä tärkeän ajatuksen. On nimittäin helppo ajatella, että Raamattu on vain kirja muiden kirjojen joukossa. Se näyttää tavalliselta kirjalta eikä se ulkonäöltäkään ole välttämättä mitenkään ihmeellinen. Mutta ei eräs seimi Beetholemisäkään vaikuttanut mitenkään erityiseltä. Päinvastoin, kukapa uskoisi, että kuninkaiden Kuninkas ja Herrojen herra laskettaisiin sellaiseen nukkumaan. Jumalan tapa toimia on meistä outo. Hän ei halua lähestyä meitä kunniasa, jota me emme voisi syntisinä kestää, vaan hän kätkee majesteettisuutensa ja tulee luoksemme sillä tavoin, että voimme kohdata hänet.

Lutherin sanat tarjoavat meille oikean asenteen Raamatun lukemiseen. Ensinnäkään meidän ei tule pahastua sen vaatimatomaan ulkomuotoon ja kun alamme sitä sitten lukea, meillä pitää olla yksi päämäärä mielessämme: haluamme löytää Jeesuslapsen. Haluamme nähdä sanaan kätkeytyneen Jumalan Pojan. Haluamme kuulla, mitä hän on tehnyt edestämme ja kuinka ihmeellisesti hän on pitänyt uskosta huolta ennen meitä. Tällöin luemme Raamattua Jumalan tarkoittamalla tavalla. Raamattu saa vakuuttaa meille, että kaikki syntimme on annettu anteeksi ja että Jumala pitää meistä huolta. Raamattu sanoo tarkoituksestaan: ”Nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessänsä.” (Joh. 20:31). Näin joulu ei jää vain menneisyydeksi, vaan mekin saamme Raamattua lukiessamme kohdata joulun lapsen, joka on kätkeytynyt Jumalan sanan seimeen.

Mika Bergman

Luther ja Raamattu

Jatkoa edelliseen numeroon

Apostolien sanoman totena pitävä usko

Kun reformaatio hylkäsi jo kreikkalaisessa kristikunnassa syntyneen, keskiajalla mystiikan ohella käytetyn uskon "älyllisen" väärinymmärryksen, ikään kuin se olisi vain ylhäältä vuodatettua kirkon opin totena pitämistä, ja selitti varsinaiseksi uskon sisällöksi pelastuksen vastaanottamisen Kristuksessa eli luottamuksen (fiducia) (Augsb. tunn. XXIV 234 s.), niin se ei mitenkään kumonnut apostolisen sanoman kuulemista ja vastaanottamista. Sydämen luottamus rakentaa turvansa "Sanan varaan". Ei ainoastaan pelastavan uskon alkuperä, vaan myös sen jatkuva riippuvuus Sanasta todistaa apostolista "uskon tulemista kuulemisesta" (Room. 10:17).

Luottamus Kristukseen sisältää sen vuoksi aina aidon totenapitämisen. "Usko näet on varsinaisesti totena pitämistä ja uskaltautumista kaikesta sydäimestä sen varaan, mitä evankeliumi Kristuksesta lausuu." (WA 21,398,18 s.) Uskolla on aina – tunnustuksemme sanoin puhuaksemme – kohteenaan Jumalan lupaus, sekä lähtökohtaisesti että pysyvästi. Ilman Jumalan sanaa usko ei voi syntyä eikä pysyä hetkeäkään. Sen, mitä Melanchthon opettaa siitä Augsburgin tunnustuksessa (V) ja Puolustuksessa (IV,50ss.), hän on lainannut Lutherilta.

Moderni protestanttisuus ja valitettavasti sitä myötäillen myös suuri osa pietismistä ja nykyluterilaisuutta on osoittautunut vanhan hurmoksellisuuden perässä kulkijaksi käydessään tunnettua rationalistisesti tai mystisesti motivoitua sitkeää, peräänantamatonta taisteluaan Jumalan sanan totenapitämistä eli uskon perustana pitämistä vastaan. Nykyisessä "uusitestamentilliseksi" verhoutuneessa eksistentialismissa on saavutettu mahdollisimman tasapainoton julkea subjektivismi, joka on asettanut toisen jalkansa varmana pitämänsä ateismin majaan. Lutherin mukaan usko taas on juuri auktoritatiiviseen Jumalan sanaan tarttumista ja nimenomaan siihen armosanaan tarttumista, jossa Jumala lupaa vanhurskautusarmonsaa.

Omantunnon kauhuissa Jumalan tuomion sanan alla usko syntyi Lutherille nimenomaan tästä lupauksesta, joka on nyt hänelle keskeytymätön, läsnä oleva pelastuksen perusta. Jumalan lupaus pysyy Lutherille tuona suurena, kaikesta ihmisen sisällä olevasta riippumattomana jumalallisena, uskon luovana kohteena niin kauan, kuin ihminen on vielä maan päällä eikä ole vielä näkemisessä.

Lutherin mystiikan pois rajaaminen tunne- ja kaikenlaista ajateltavissa olevaa minä-uskoa vastaan on kokonaisvaltaista ja sitä on mahdotonta käsittää väärin. Mystiikkahan keskiaikaisessa asussaan oli itse asiassa

tullut Lutheria hyvin lähelle. Jokainen lankeemus on lankeamista Sanasta. Kaikki uskossa kestäminen on kestämistä Sanassa vastoin järkeä.

Luther voi sanoa: Joka uskontoon liittyvissä asioissa "puhuu ja esittää jotakin muuta kuin Jumalan sanaa ja hänen käskyään... on kunniankipeä ja epäjumalanpalvelija" (WA 33,367,28–32; W2 VIII,36,81). "Kun perkele on saanut siirretyksi Sanan etäälle sydäimestä ja silmistä ja saattanut meidät aprikoimaan uskonkohtia ilman Sanaa, silloin olemme menettänyt miestä." (WA 40 II, 592,21–23)

Se, mitä "ei ole meille ilmoitettu Sanassa, meidän tulee jättää sikseen; sitä näet ei voi vaaratta eikä vahingotta tutkia" (WA 42,646,34–35).

"Korkein ja paras taito on pitää kiinni Sanasta eikä ajatella jumalallisista asioista mitään muuta kuin sitä, minkä Sana sanoo." (WA 52,89,37–39; W2 XIII,124). "Usko opettaa totuutta ja pitäytyy siihen; sillä se ottaa kiinni Sanasta, joka ei petä eikä valehtele" (E1 10,181). "Siksi meidän tulee uskonasioissa, jotka koskevat Jumalan olemusta ja tahtoa sekä autuuttamme, sulkea silmät, korvat ja kaikki aistit ja kuulla yksinomaan, mitä ja miten Raamattu siitä puhuu. Meidän tulee kiinnittää ahkerasti huomiomme siihen ja kääriytyä Jumalan sanaan ja suuntautua sen mukaan emmekä saa kompastua siihen järjellämme emmekä päätellä järjen mukaan." (WA 23,699, 32ss. W2 V,1354).

Pohjimmiltaan on kysymys paljaasta Sanasta, niin kuin se lukee. Kohdan Joh. 8:31s. selityksessään Luther lausuu: "Yhdeksäs osa toki alkaa uskoa, mutta he eivät pysy uskossa. Sillä niin ahdasta ja vaikeata on pysyä hellittämättä siinä, missä sydämellä ei ole muuta kiinnekohtaa kuin yksin Jumala sana. Se on peruskivi tai hirsi, kannatin, tukipalkki ja -pilari, joka pannaan alle, jotta rakennus voi sen varassa pysyä. Siksi täytyy pitäytyä yksin Sanaan ja Kristuksen puheeseen. Niin koetaan vaaran alla Herramme Jumalan apu, tapahtuu mitä tapahtuu." (WA 33,652; W2 VIII,229)

Jumalan sanan varmuudesta Luther sanoo jopa näin: "Itse Jumalakaan ei anna periksi sanastaan tai muuta sitä, sillä hän ei voi kieltää eikä muuttaa itseään ja hänen sanansa pysyy iankaikkisesti. Mutta sillä, joka haluaa sitä muutella ja jättää sen huomiotta, täytyy olla suurempi mahti kuin itse Jumalalla. Hän ei näet olisi muuttanut Mooseksen lakia, ellei hän sitä ennen olisi sanallaan luvannut niin tehdä. (Wider Hans Wurst, 1541. W2 XVII,1339, WA 51,509,25–26).

Jatkuu

W. M. Oesch Suom. MS

Seitsemäs päivä

1 Moos. 2:1–3. Niin tulivat valmiiksi taivas ja maa kaikkine joukkoinensa. Ja Jumala päätti seitsemäntenä päivänä työnsä, jonka hän oli tehnyt, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikesta työstänsä, jonka hän oli tehnyt. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstänsä, jonka hän oli tehnyt.

Seitsemännen päivän tapahtumaa kuvaava kertomus eroaa edellisistä päivistä siinä, ettei sitä päätetä sanoihin: "Tuli ehto ja tuli aamu..." Siihen on ilmeisesti seuraava syynsä. Luomiskertomus kertoo Jumalan työstä ja siitä, mitä hän kunakin luomispäivänä teki. Seitsemäntenä päivänä Jumala ei luonut enää mitään uutta tähän luomistyyöhön kuuluvaa, vaan hän lepäsi kaikesta luomistyöstänsä. Tälle levolle ei tullut keskeytystä tai loppua, vaan se jatkuu iankaikkisesti Jumalan tykönä, missä ei ole aikaa, ei arkea, vaan ikuinen sapat eli lepo. Täällä ajassa ihminen elää viikkorytmissä, ja hänelle Jumala on varannut ajalliseksi levoksi yhden päivän viikossa. Ihminen ei ole työnteosta vapaa, niin kuin Jumala on vapaa luomistyöstään. Ihmiselle on kuitenkin annettu lupaus päästä Jumalan iankaikkiseen lepoon.

Hebrealaiskirjeessä sanotaan: "Varokaamme siis, koska lupaus päästä hänen lepoonsa vielä pysyy varmana, ettei vain havaittaisi ke-

nenkään teistä jääneen taipaleelle. Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niin kuin heillekin; mutta heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat. Sillä me pääsemme lepoon, me, jotka tulimme uskoon, niin kuin hän on sanonut: 'Ja niin minä vihassani vannoin: He eivät pääse minun lepooni', vaikka hänen tekonsa olivat valmiina maailman perustamisesta asti. Sillä hän on jossakin sanonut seitsemännestä päivästä näin: 'Ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistansa'; ja tässä taas: 'He eivät pääse minun lepooni.' Koska siis varmana pysyy, että muutamat pääsevät siihen, ja ne, joille hyvä sanoma ensin julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden tähden, niin hän taas määrää päivän, 'tämän päivän', sanomalla Daavidin kautta niin pitkän ajan jälkeen, niin kuin ennen on sanottu: 'Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, alkää paaduttako sydämiänne.' Sillä jos Joosua olisi saattanut heidät lepoon, niin hän ei puhuisi toisesta, sen jälkeisestä päivästä. Niin on Jumalan kansalle sapatinlepo varmasti tuleva. Sillä joka on päässyt hänen lepoonsa, on saanut levon teoistaan, hankin, niin kuin Jumala omista teoistaan. Ahkeroikaamme siis päästä siihen lepoon, ettei kukaan lankeaisi seuraamaan samaa tottelemattomuuden esimerkkiä."

Vaikka Jumalan ajallinen, tähän

maailmanaikaan liittyvä luomistyö on päättynyt, Jumalalla on olemassa toinen työ. Sitä on evankeliumin julistus ja Kirkon kokoaminen. Jeesus sanoo: "Totisesti minä sanon teille: siinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, saatte tekin, jotka olette minua seuranneet, istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa" (Matt. 19:28). Sen lisäksi Jumala on luova viimeisenä päivänä "uudet taivaat ja uuden maan" (Jes. 65:17). Uuden maailman perustava alku on Herramme Kristuksen ylösnousemus ja kirkastaminen. Se toteutuu täyteydessään Kristuksen ilmestyessä tuomiolle, mutta sitä on jo myös uudestisyntyminen Kristuksen hallitessa kirkkautensa valtaistuimella apostoleilleen uskomallaan sanalla. Sen Pyhä Henki saa aikaan sanalla ja sakramenteilla, joissa saamme maistaa "tulevan maailmanajan voimia" (Hebr. 6:5). Siinä olemme tulleet osallisiksi jumalallisesta luonnosta" (2 Piet. 1:4). Tämä Jumalan toinen luomistyö on hengellinen, uusi luominen. Se poikkeaa ratkaisevasti ensimmäisestä luomisesta, vaikka ensimmäiseenkin luomiseen liittyi alun perin osallisuus Jumalan hengellisiin lahjoihin ja hänen Henkeensä (1:27a; 2:7). Jumalan ensimmäinen luomistyö oli kuitenkin tähän aioniin eli maailmanaikaan kuuluva (1:27b; 2:15).

Jumalan luomistyöllä oli al-

kunsa ja loppunsa. Se ei ole siis päättymätön prosessi. "Niin tulivat valmiiksi taivas ja maa kaikkine joukkoinensa" (2:1). Nyt ne jatkavat sen luomissanan varassa, joka on ne synnyttänyt.

Seitsemäs päivä sai myöhemmin nimekseen sapatti eli lepo. Kuutena päivänä viikossa ihmisen piti tehdä työtä, mutta seitsemäs päivä tuli varata Herralle, että hän sanallaan siunaisi kansaansa. Herra antoi Mooseksen kautta Israelille käskynsä: "Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi; mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askareita toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sen tähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen." (2 Moos. 20:9–11).

Lepopäivään liittyi erityinen siunaus. Se oli toisaalta muistutus siitä, mitä ihminen oli lankeemuksessa menettänyt, ja minkä hän tarvitsi takaisin uudestisyntymisessä. Se oli oikea jumalasuhde ja hänen kuvansa palautuminen ihmiseen. Sapatti oli toisaalta varjon kaltaisen ennuskuva siitä siunauksesta, levosta, todellisuudesta ja asian varsinaisesta olemuksesta, jonka Messias oli tuova. "Älköön siis ku-

kaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta, alköön myös minkään juhlan tai uudenkuun tai sapatin johdosta, jotka vain ovat tulevaisuuden varjo, mutta ruumis on Kristuksen. (Kol. 2:16–17; Hebr. 10:1)

Uusi Testamentti ei missään käske pitämään sapattia. Se kyllä sanoo, että Jeesus kumosi sapatin. Raamattu kertoo Jeesuksesta: "Sen tähden juutalaiset vielä enemmän tavoittelivat häntä tappaaksensa, kun hän ei ainoastaan kumonnut sapattia, vaan myös sanoi Jumalaa Isäksensä, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi" (Joh. 5:18). Juutalaiset noudattivat sapattikäskyä lakimaisena tekona ymmärtämättä sen todellista olemusta ja esikuvallista luonnetta. Sapattikäsky erotti Israelin kansan pakanakansoista, jotka olivat Israelin vihollisia. Mutta kun Kristus tuli, hän purki erottavan väliseinän Israelin ja pakanoiden väliltä ja naulitsi lain kaikkine säädöksineen ristiin tehden rauhan. (Ef. 2:14–18; Kol. 2:14,16). Sen jälkeen on enää vain yksi evankeliumi kaikille ilman seremonialain säädöksiä.

Luterilaiset tunnustuskirjat ovat oikein käsittäneet evankeliumin hengen, kun niissä sanotaan: "Kyllä ne suuresti erehtyvät, jotka opettavat, että sunnuntain sijoittaminen sapatin tilalle on välttämätön toimenpide. Onhan Pyhä Raamattu poistanut sapatin opettaessaan, että kaikki vanhan liiton jumalanpal-

velusmenot saadaan evankeliumin tultua jättää sikseen. Kun kuitenkin on välttämätöntä määrätä jokin erikoinen päivä, että kansa tietäisi, milloin se kokoontuu, kristillinen kirkko on tarkoitusta varten määrännyt sunnuntain. Se on halunnut ja tahtonutkin tehdä tämän muutoksen, että ihmisillä olisi siinä kristillisen vapauden esimerkki ja että tiedettäisiin, ettei sapatin eikä minkään muunkaan päivän noudattaminen ole välttämätön." (Augsburgin tunnustus XXVIII, 58–60, TK 1948 s. 51. Ks. myös TK 1990, s. 78.)

Kun kirkko otti lauantaissapatin tilalle sunnuntain jumalanpalveluspäiväkseen, se tälläkin toimenpiteellä julisti, että Kristuksen ylösnousemuksen kautta oli tullut uusi evankeliumin, uuden luomisen erityinen aika ja samalla lepo sielulle Kristuksen täytetyssä työssä ja siihen perustuvassa syntien anteeksiantamuksessa.

Lepopäivää koskeva Jumalan sana ei ollut alun perin lakia, vaan siunaus, joka mahdollisti ruumiille levon työstä ja sielulle levon Jumalan sanassa ja armossa.

Sapattikäskystä on huomattava, että Jumala antoi sen Israelille, ja se poistui seremonialain myötä. Sitä ei ollut annettu pakanoille eikä Uuden Liiton pakanakristittyjä sidottu siihen niin kuin ei muuhunkaan seremonialakiin.

Markku Särelä

Kaksi odotusta

Messiasodotusta ennen Kristuksen syntymää

Heti syntiinlankeemuksen jälkeen alkoi Vanhan liiton Kirkon pitkä odotus, joka päättyi vasta Kristuksen syntymään. Kirkon oli elettävä lupauksen varassa, jopa Jumalan suuresti koettelemana. Jumalan tapoihin näet kuuluu vahvistaa ja lujittaa uskoa koettelemusten avulla.

Ennen vedenpaisumusta maailman väestön suuri valtaenemmistö oli epäuskoista ja Kirkko pieneni pienenemistään, kunnes sitä oli vain kahdeksan sielua. Tässä vähäisessä joukossa säilyi Messias-linja, jolla oli lupaus Messiaan syntymisestä keskuudestaan. Siinä säilyi myös oikea Jumala-usko ja vanhurskauttava usko.

Kun maailman tuhonneesta tuhotulvasta pelastunut joukko alkoi lisääntyä, suurella osalla sitä tapahtui uskosta lankeaminen huolimatta niistä ulkoisista todisteista, jotka liittyivät vedenpaisumukseen. Epäuskoiset lisääntyivät voimakkaasti ja Kirkko supistui vähäiseen paimentolaisjoukkoon. He saivat jälkeläisiä muita vähemmän, ja Aabraham, jolle lupaus Messiaan tulosta hänen jälkeläisestään oli annettu, sai odottaa luvattua perillistä niin vanhaksi, että ihmisjärjen mukaan lupauksen toteutuminen oli jo mahdotonta.

Kirkko kuitenkin säilyi, sillä Jumala antoi uskoville sellaisen uskon, joka luotti siihen, että mikään ei ole Jumalalle mahdotonta. Tämän uskon keskuksena oli Messias-lupaus ja vanhurskauttaminen ilman ihmistekoja yksinomaan tulevan Messiaan uhrin varassa.

Epäuskon tähden Jumala rankaisi epäuskoisia ankarasti. Hän ei toiminut kuten ihmiset toimivat, vaan hänellä oli varaa, jos niin voimme sanoa, antaa Jerusalemin upean temppelin tulla hävitetyksi ja viedä kansansa karotukseen pakanoiden sekaan ilman, että sillä olisi ollut säädettyä jumalanpalvelusta. Vaikka Kirkko oli ulkonaisesti raunioitunut, oli kuitenkin olemassa uskovien piskuinen lauma ja luvattun Messiaan esivanhemmat varjeltuivat historian melskeissä ja jatkoivat Messias-linjaa, kunnes Jeesus syntyi neitsyt Mariasta.

Noiden koettelemusten aikoina Jumala antoi Profeettoja, jotka julistivat ihanaa evankeliumia Messiaasta ja joiden kirjoitukset lohduttivat vielä heidän kuolemansa jälkeenkin vaikeissa oloissa. Vaikka Profeettoja surmattiin, he saivat Jumalalta voiman säilyttää uskon ja löytyi niitä, jotka panivat luottamuksensa heidän sanaansa, koska se oli Jumalan innoittama sana ja siinä oli hänen voimansa.

Uskovien Messias-odotuksen on täytynyt olla harrasta ikävöimistä, ja he ovat kyselleet, milloin lupaus täyttyy ja aika muuttuu. Vaikeissakaan ahdistuksissa ja vainoissa valitut eivät luopuneet uskosta. Odottamisesta tuli jopa usein käytetty rinnakkaistermi uskolle. Psalmista veisaa: "Ei yksikään, joka sinua odottaa, joudu häpeään" (Ps. 25:3).

Vanhan Liiton pyhien kestävä, kaikenlaiset kauhut ja vaikeudet kestänyt, koeteltu usko kannustaa meitäkin Uuden Liiton uskovia kestäämään omassa uskontaistelussamme.

Messiaan tulon odotusta tuomiolle Uuden Liiton aikana

Kristuksen syntymä ja sitä aikanaan seurannut hänen julkinen toimintansa eivät kuitenkaan muuttaneet maailman ulkonaista tilaa. Edelleen epäuskoiset vainoavat uskovia ja tekevät heidän olonsa tukalaksi. Yhä Kirkko on "piskuinen lauma". Yhä kaidan tien kulkijoita on vähän, mutta laveaa tietä kulkevat miljardit. Jumala ei saa kunniaa ihmisten mielissä, eikä evankeliumia rakasta muut kuin valitut.

Meillä, Uuden Liiton Kirkolla, on myös lupaus, joka ei ole vielä toteutunut ja jonka täyttymistä uskovat odottavat, kun he rukoilevat. "Tule, Herra Jeesus." (Ilm. 22: 20) Odotamme kirkkauden maailman avautumista ja pääsyä armosta taivaalliseen paratiisiin, missä saamme katsella Jumalan Karitsaa kasvoista kasvoihin iankaikkiseksi elämäksemme ja autuudeksemme. Sinne kaihoamme.

Olemme kuitenkin valmiita sopeutumaan Jumalan aikaan ja hänen tahtoonsa, sillä Jumala on pitkämielinen eikä halua, että yksikään syntinen hukkuu ja joutuu kadotukseen. On vielä evankeliumin julistamisen aika. On vielä aika etsiä kadonneita. On aika tehdä Jumalan valtakunnan työtä siihen hetkeen asti, kun Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla (Matt. 24:30) ja hän saapuu pitämään tuomion ja pelastamaan tulenpaisumukselta ja kadotuksen ikuisilta liekeiltä Kirkkonsa taivaaseen.

Nyt uskomme rakentuu Kristukselle, joka on saanut aikaan täydellisen syntien sovituksen. Sen varassa voimme ilmestyä tuomiolle ja olla varmoja siitä, minkä Herra Jeesus on luvannut: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on minut lähettänyt, sillä on iankaikkinen elämä, eikä hän joudu tuomittavaksi, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään." (Joh. 5:24)

Markku Särelä

Marttyyri, joka julisti yleistä vanhurskauttamista

Tapaninpäivän kirjoitus

Italiassa eli noin vuosina 1500 – 1570 mies nimeltä Aonio eli Antonio Paleario. Hän oli sen ajan humanisti, etevä kreikan ja heprean professori, joka halusi uudistaa roomalaiskatolisen kirkon ja tuoda vallan saaneen teko-opin tilalle armon opin. Hänellä oli vaimo ja neljä lasta. Hänellä oli hyvin vaikutusvaltaisia suhteita roomalaiskatolisen kirkon ylimpiin vaikuttajiin, jopa kardinaaleihin. Hänen sanotaan nuorena kuuluneen paavi Leo X:n (kuoli 1521) lähipiiriin. Oleskeltuaan joitakin vuosia Roomassa sen valtakukseen vuoteen 1527 asti, hän asettui lopulta vuonna 1532 Keski-Italiaan Sienan kaupunkiin. Hän oli haaveillut matkasta Ranskaan, Saksaan ja Kreikkaan, mutta ei voinut toteuttaa sitä varojen puutteessa. Uskonpuhdistuksen keskeiset aatteet olivat vähitellen levinneet sinnekin saakka ja saaneet vahvaa kannatusta. Sienan arkkipiispakin oli kallistunut kannattamaan uskonvanhurskauden oppia. Paleario omaksui uskonpuhdistuksen opetukset. Tosin hän vielä vuonna 1536 julkaistussa kirjassa puhuu kiirastulesta olemassa olevana.

Palearion päävastustajana oli senaattori Otto Melius Cotta. Tämä kysyi kerran häneltä, mitä sellaista Jumala on lahjoittanut ihmisille, minkä varaan he voisivat rakentaa pelastuksensa. Paleario vastasi: Kristuksen. Entä sen jälkeen? Kristuksen. Entä kaikkein viimeksi? Kristuksen. Cotta katsoi, että uskonto oli vaarassa Palearion tällaisen opetuksen tähden. Cotta kiihotti munkit häntä vastaan, kutsui kolmesataa todistajaa ja syytti Paleariota senaattissa. Huolimatta siitä vaarasta, minkä inkvisition pystyttäminen Sienaan 1542 aiheutti, Paleario tunnusti avoimesti olevansa saksalaisten kannalla.

Syytökset Paleario torjui sanomalla: "Emme enää epäile Jumalan tahtoa, vaan me saamme toivoa rauhaa ja lepoa, koska se, jossa jumaluus asui, on vuodattanut äärettömästä rakkaudesta verensä meidän edestämme. Osoitan vanhimmistä ja varhimmistä todistuksista, että niiden synnit ja rangaistus, jotka sydämeästään kääntyvät Kristuksen, ristiinnaulitun, puoleen, luottavat hänen lupauksiinsa ja panevat toivonsa hänen varaansa, on iäksi pyyhitty pois." Paleario toi esiin kaupungin

raadille joukon todistuksia Raamatusta Jumalan valtakunnasta, jonka ainoa pää on Kristus, sekä lain pakon poistamisesta lunastuksen kautta.

Tässä kirjasessa nimeltä Trattato utilissimo, jonka Paleario oli kirjoittanut todennäköisesti syksyllä 1542 ja julkaistiin Venetsiassa ilman tekijän nimeä, Paleario käsitteli vanhurskauttamista uskon kautta sekä tekojen ansiollisuutta. Syntiinlankeemuksessa ihminen menetti Jumalan kuvan. Jumala on antanut lakinsa, jotta ihminen tuntisi syntinsä ja kurjuutensa. Luonnollinen ihminen ei pysty täyttämään ollenkaan Jumalan lakia. Vanhurskaus ja koko autuus saadaan yksin Kristukselta. Elävän eli todellisen uskon kautta sielu yhdistyy Kristukseen ja tulee osalliseksi kaikista hänen aarteistaan. Vasta usko saa aikaan oikeita hyviä tekoja. Se tekee kykeneväksi seuraamaan Kristusta ja kantamaan hänen ristiään. Koska synti on yhä voimakas ja viettelee epäuskoon, tulee käyttää rukousta, muistella kasteen liittoa ja viettää ehtoollista Kristuksen lunastuskuoleman ateriaana sekä muistaa alituisesti, että kuulumme valittuihin Jumalan armovalinnan seurauksena.

Paleario vetosi myös kirkkoiisiin, varsinkin Augustinukseen, mutta myös aikalaiseensa espanjalaiseen Valdesiin.

Kirjaa kerrotaan myydyn yksistään Venetsiassa 40 tuhatta kappaletta, runsaasti myös Veronassa. Modenassa kardinaali Morone levitti sitä ilmaiseksi köyhille. Myös kardinaali Pole teki samoin. On sanottu, ettei kirjassa ole polemiikkia roomalaiskatolilaisuutta

vastaan, mutta se kyllä sisältää terävää kritiikkiä uskosta vanhurskauttamisen kieltäjiä kohtaan. Kirja käännettiin nopeasti espanjaksi, ranskaksi, kroatiksi ja englanniksikin. Paavikirkon toimesta kirjat tuhottiin niin perusteellisesti, että luultiin kaikkien hävinneen. Cambridgen kirjastosta löytyi kuitenkin kappale 1800-luvun puolivälissä. Siitä tehtiin käännös englanniksi ja saksaksi 1855 sekä ranskaksi seuraavana vuonna. Suomeksi kirjanen ilmestyi saksasta käännettynä siten, että se voitiin antaa Krimin sotaan (1854–1856) lähteneille sotilaille. Sittemmin kirja on jäänyt paljolti unholaan, kunnes tamperelainen Kari Kuusisto löysi sen vanhan Raamatun välistä ja toimitti siitä uuden painoksen nimellä Ristiinnaulittu Kristus ja Hänen armotyönsä (Perussanoma Oy, 2011, 108 sivua).

Vuonna 1566, kun "hänen loppunsa ei voinut enää olla kaukana", hän laati keisarille ja ruhtinaille suunnatun kirjoituksen, jossa oli kaksikymmentä uskonpuhdistukseen liittyvää todistusta eli teesiä sekä lainauksia Raamatusta ja kirkkoisiltä. Jo Apostolien ajoista lähtien on ollut harhaoppisia niin, ettei tarvitse ihmetellä, että Apostolien kuoleman jälkeen väärää oppeja on tunkeutunut kirkkoon. Mitä Apostolit opettivat suullisesti, ei varmasti ollut mitään muuta kuin sitä samaa, mitä he opettivat kirjoissaan. Jos siis on traditioita, jotka eivät pidä yhtä Apostolien kirjoitusten kanssa, niin on oletettava niiden olevan harhaopettajien laatimia. Paavit ovat vuosisatojen ajan vääristäneet evankeliumin. Kristuksen armon

tilalle he ovat panneet raskaan kuorman noudattaa ulkonaisia määräyksiä. Joka hylkää Paavalin opin, hylkää Pyhän Hengen. Kirkon ainoa perusta on Jumalan sana. Messuun on sekoitettu paljon inhimillistä. Piispojen ja papin valta on useimmilta kohdiltaan väärää ja tyrannista. Kirkon kallio on Kristus. Rooman piispalla, se on paavilla, ei ole mitään ylemmyyttä muihin nähden. Kirkko on tärvelty väärinkäytöksillä, taikauskolla, simonialla ja siveettömyydellä. Paavit ja prelaatit eivät paranna näitä rikoksia. Vain ruhtinaat voivat saada sen aikaan kutsumalla sitä toteuttamaan hurskaita, oppineita miehiä. Näin rohkeasti opetti Paleario.

Paaviksi oli tullut Paavali III:n jälkeen Pius V vuonna 1566. Seuraavana vuonna poltettiin paavin protonotaari Pietro Carnefechi, joka oli ollut kardinaali Polen ystävä, siitä syystä, että hän levitti Palearion kirjaa. Mutta verinen vaino oli alkanut jo 1550. Kun Paleario julkaisi uuden laitoksen kirjoituksistaan Baselissa ja siitä kulkeutui joitakin kappaleita Italiaan, hänet vangittiin ja vietiin Roomaan. Siellä häntä syytettiin uskosta tulevan vanhurskauttamisen opettamisesta, kiirastulen kiistämisestä ja siitä, että hän oli ylistänyt kuuluisaa Sienan saarnaaja Ochinoa, joka oli paennut inkvisitiota Italiasta Saksaan. Sivu-

mennen sanoen Ochino ei liittynyt luterilaisiin, vaan reformoituihin. Palearion sanottiin moittineen kuolleitten hautaamista kirkkoihin ja pilkanneen munkkeja. Tämän kaiken katsottiin ansainneen hänelle kuoleman. Hän virui kolme vuotta vankilassa. Kun hänen loppunsa läheni, hän sanoi tuomareilleen: "Havaitessani teillä olevan niin runsaasti uskottavia todisteita minua vastaan, teidän ei tarvitse enää pidempään minua vaivata. Olen päättänyt seurata apostoli Pietarin neuvoa, kun hän sanoo: Kristus on kärsinyt meidän edestämme ja jättänyt meille esikuvan, että me seuraisimme hänen jälkiänsä, joka ei syntiä tehnyt ja jonka suussa ei petosta ollut, joka häntä herjattaessa ei herjannut takaisin, joka kärsiessään ei uhannut, vaan jätti asiansa sen haltuun, joka oikein tuomitsee. Sytyttäkää siis rovio, langettakaa Aonion tuomio, tehkää mieliksi hänen vastustajilleen ja täyttäkää velvollisuutenne." Hänet poltettiin heinäkuun kolmas päivä 1570.

Paleario ei koskaan jättänyt ulkonaisesti paavikirkkoa, sisäisesti toki. Mutta paavikirkko poisti hänet keskuudestaan polttoroviolla. Totuutta hän ei kieltänyt, ja hän opetti ehdottomasti, että perisynnin alainen ihminen ei voi pelastua omilla teoillaan, vaan yksinomaan Kristuksen lunastustyön nojalla. Hän piti kiinni myös siitä tärkeästä periaatteesta, että usko syntyy ja säilyy sanan, kasteen ja pyhän ehtoollisen vaikutuksesta yksin Pyhän Hengen tekona. Siinä hänen oppinsa oli luterilainen, ei paavillinen eikä reformoitu.

Kun tarkastelemme Palearion opetusta vanhurskauttamisesta, teemme yllättävän, ilahduttavan havainnon. Hän opettaa yleistä anteeksiantamusta,

jolle perustuu uskosta vanhurskauttaminen. Yleinen anteeksiantamushan on sama asia kuin yleinen vanhurskauttaminen. Hän kirjoittaa: "Ne ihmiset erehtyvät, jotka eivät uskalla luottaa Jumalan armoon syntiensä vuoksi sekä epäilevät hänen kykyään ja haluaan antaa anteeksi näin suuria syntejä. Onhan Jumala jo rangaissut ainoaa Poikaansa meidän syntiemme ja rikostemme vuoksi. Hän on samalla antanut koko ihmiskunnalle yleisen syntien anteeksiantamuksen. Jokainen voi iloita siitä uskomalla evankeliumin." Tämän kalliin opin varaan rakentuu uskosta vanhurskauttaminen.

Monet maassamme ovat seuranneet niitä, jotka kieltävät yleisen vanhurskauttamisen, kuten tekevät Valen Sendstad dogmatiikassaan ja R. C. H. Lenski Roomalaiskirjeen kommentaarissaan. Voisivatko silmät avautua Raamatun totuudelle, kun italialainen veritodistaja paavikirkon helmoista on sitä opettanut jo 1500-luvulla ja on ollut valmis sen opin varassa menemään kuolemaan?

Raamattu sanoo, että Herra havaitsee vikoja sanansaattajissaankin (Job 4:18). Se on totta myös katolisen kirkon piirissä olleista veritodistajista, Paleariostakin. Se ei kuitenkaan himmennä sitä tosiasiaa, että Paleario kirkasti aivan suurenmoisella tavalla Kristusta tuhansille janoisille sieluille ja tunnusti Kristuksen nimeä ankarien paineitten alla kuolemaan asti.

Italian ja Espanjan veritodistajien valtava joukko vahvistaa Raamatun sanan taivaaseen astuneen Herran Kristuksen hallinnasta vihollistensa keskellä (Ps. 110:2).

Tässä numerossa

Haluamme tällä kertaa syventyä joulun päähenkilön, iankaikkisen Jumalan Pojan, ihmiseksi tuloon ja sen merkitykseen uskollemme ja pelastuksellemme. Joulutunnelmiin vaikuttavat suuresti lähimmäistemme rakkauden teot. Kuitenkin varsinaisen, todellisen joulun tuo meille Jumalan rakkauden teko, kun hän lähetti ainokaisen Poikansa meille Vapahtajaksi ja tieksi iankaikkiseen elämään. Tämän suuren pääasian haluamme pitää sille kuuluvalla ykköspaikalla. Sanoohan Raamattu: "Siinä on rakkaus – ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi. Rakkaani, jos Jumala on näin meitä rakastanut, niin mekin olemme velvolliset rakastamaan toinen toistamme." (1 Joh. 3:10–11).

Evangeliumin historialliset juuret juontavat alkuevangeliumista, jonka Jumala antoi langenneille esivanhemmille paratiisissa. Sen jälkeen Jumalan kansa on elänyt Messias-odotuksessa, joka täyttyi ensimmäisenä jouluna. Lehtemme kiinnittää huomiomme joihinkin tärkeisiin Vanhan Testamentin ennustuksiin Kristuksesta. Uskovat ovat aina tutkineet Vanhaa Testamenttia Jumalan ilmoituksena, joka sanomallaan tähtää luvattun Messiaan saapumiseen maan päälle ja kertoo hänen sovitustyöstään ja voitostaan.

Professori Oeschin Luther ja Raamattu -artikkelisarja sekä oma lyhyt kirjoitukseni Profeettojen tapa puhua tulevasta Kristuksesta ovat tarkoitettut vahvistamaan lukijaa uskossa Raamatun kaikinpuoliseen luotettavuuteen. Kuten sana otti ihmisyiden neitsyestä Pyhän Hengen toiminnan kautta, niin myös Jumalan sana on tullut saman Hengen toimesta kirjalliseen asuun ja on nyt se seimi, josta meidän on Jeesus-lasta etsiminen.

Lapsille on tässäkin numerossa kaksi kirjoitusta kummastakin testamentista. Vanhemmat voivat lukea ne pienille lapsukaisille ja samalla selittää vaikeat sanat.

Lisäksi lehdestä löytyy muutakin puhuttelevaa, mm. runoa, pakinaa ja nuorten palstaa.

Siunattua joulua kaikille Luterilaisen tilaajille sekä myös armorikasta uutta vuotta!

Lasten ja nuorten joululeiri Siitamajalla 28.–31.12.

Tule iloitsemaan Seimen lapsesta,
laulamaan tuttuja joululauluja
ja paistamaan pipareita.

*”Tulemme, Jeesus, pienoiset
nyt Beetlehemin seimelles.
Sä valos loistaa meille suo
ja jouluriemu meille tuo.”*

Ilmoittautuminen
viimeistään 14.12. 2012
Irene Kelalle,
irene.kela@gmail.com, puh. 050 5705285.

Tilaajien huomioon

Vuoden 2013 Luterilaisen vuosimaksu on 25 euroa. Sen voi maksaa suoraan Luterilaisen tilille ilman laskua.

Maksun saaja: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko, Luterilaisen toimitus

Tilinumero: FI15 8000 1700 3033 09

Säästämme näin laskutuskuluja. Kiitoksia paljon!

Luterilaisen toimitus

Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko

Toimintatietoja

Helsinki, Fabianinkatu 13 A 1. *Jumalanpalvelukset* sunnuntaisin klo 11 HPE 2.12. *Joulujuhla* jumalanpalveluksen yhteydessä 2.12. *Pyhäkoulu* 18.11. klo 10, 2.12. joulujuhlan yhteydessä n. klo 12, 16.12., 6.1., 20.1., 3.2. ja 17.2. klo 10. *Joulukirkko* ha HPE ti 25.12. klo 16. Ei jumalanpalvelusta 30.12. *Teologipäivä* la 9.2. alkaen klo 11. Raamattunneista ilmoitetaan erikseen.

Hämeenlinna, Saaristenkatu 22. *Jumalanpalvelus* (HPE) su 18.11., 16.12., 20.1. ja 17.2. klo 14.

Joensuu/Kontiolahti. *Jumalanpalvelus* (HPE) ke 21.11., 12.12., 16.1. ja 27.2. klo 18.

Jyväskylä. *Jumalanpalvelus* Keisalalla (HPE) 18.11. ja Brockwellillä 25.11. klo 16. *Raamattutunti* (laki ja evankeliumi) to 13.12. klo 19 Keisalalla. Keisaloitten osoite on Keskisentie 1 B 55. Brockwellin osoite, katso alla yhteystiedot.

Kokkola. *Jumalanpalvelus* (HPE) to 22.11., pe 14.12., 18.1. ja 22.2. klo 18.

Koskenpää, Tiensivu. *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 16.11. klo 13.

Kuusankoski, Kettumäentie 2. *Raamattutunti* ke 5.12. klo 14.

Kyyjärvi. *Jumalanpalvelus* (HPE) Eino Lehtolalla pe 7.12. klo 14 (HUOM! kelsonaika) ja Elma Murrolla 18.1. klo 13 ja Martti Lehtolalla 22.2. klo 13.

Lahti, Rajakatu 7. *Jumalanpalvelus* sunnuntaisin klo 10. HPE 25.11., 16.12, 6.1. ja 20.1. Ei jumalanpalvelusta su

23.12. ja 30.12. *Raamattutunti* ke 28.11., ti 11.12., ke 9.1., 23.1., 6.2. ja 20.2. klo 15. *Jouluaaton hartaus* ma 24.12. klo 15. *Joulukirkko* ti 25.12. klo 10. *Uuden vuodenpäivän jumalanpalvelus* ti 1.1. klo 10. **Orivesi, Siitama**. *Joulukirkko* ti 25.12. klo 12. *Jumalanpalvelus* 30.12. klo 11. *Joululeiri* 28.–31.12.

Pori, Marttala, Valtakatu 7. *Jumalanpalvelus* (HPE) la 24.11., 15.2., 19.1. ja 23.2. klo 17.

Tampere, Marttala, Hämeenpuisto 39 A. *Jumalanpalvelus* sunnuntaisin klo 14 (paitsi 23.12 ei ole tilaisuutta). Poikkeus su 30.12., jolloin tilaisuus on Siitamajalla klo 11). *Joulujuhla* alkaen ehtoollisenviikolla 9.12. klo 13. HPE 27.1. ja 24.2.

Turku, Vähä-Hämeenkatu 12. *Jumalanpalvelus* (HPE) 2.12., 6.1. ja 10.2. klo 16.

Tyrnävä. *Jumalanpalvelus*, (HPE) pe 23.11. klo 15.30.

Vaasa, Marttala, Kirjastonkuja. *Jumalanpalvelus* (HPE) la 24.11., 15.12., 19.1. ja 23.2. klo 11.

Radio. Iltahartaus

27.11. klo 18.50. Vesa Hautala.

Yhteystiedot:

Pastori Kimmo Närhi,
Rajakatu 7, 15100 Lahti,
puh. 03-7823097, 040-7567659,
Sähköposti: kimmo.narhi@
luterilainen.com

Pastori Edward Brockwell,
Työppäläntie 8 C 19, JYVÄSKYLÄ.
Puh. 050-4331100 ja sähköposti
ebrockwe@gmail.com

STLK:n verkkosivut:

www.luterilainen.com

Sisällys:

Šiloh, neitsyen poika, Martti Luther.....	262
Kristuksen syntykirja, Matt.	263
Ensimmäinen evankeliumi, MB.....	265
Daavidin poika ja Daavidin Herra, VH.....	267
Jesajan ennustus Messiaan syntymisestä neitsyestä, VH.....	269
Herran Enkeli, jumaluuden toinen persoona, MB.....	271
Mitä merkitsee, että Jumalan Poika syntyi ihmiseksi neitsyestä? KN.....	273
Profeettojen tapa puhua tulevasta Kristuksesta, MS.....	275
Kristuksen, jumalihmisen, persoona on uskomme kohde, KN.....	276
Kristuksen, jumalihmisen, lunastustyö on uskomme kohde, MS.....	277
Mitä tarkoitetaan jumalansynnyttäjällä, MS.....	278
Ihmisen poika, MB.....	279
Messiaan syntymä - suuri historiallinen käänne, KN.....	281
Joulun jumalanpalvelus - kristillisen joulunvieton huipennus, VH.....	283
Joulukortteja, Mummi.....	285
Marian kiitosvirsi - meidän kiitosvirtemme, EB.....	286
Lapsille, CMZ.....	287-290
Tule, Herra Jeesus, Pisara.....	291
Joulu ja sakramentit, VH/Nuorille.....	292
Pyhä Raamattu - Kristuksen seimi, MB/Nuorille.....	293
Luther ja Raamattu, WMO/MS jatkoa.....	294
Seitsemäs päivä, MS.....	296
Kaksi odotusta, MS.....	299
Marttyyri, joka julisti yleistä vanhurskauttamista, MS.....	301
Tässä numerossa, toimitus.....	305
Toimintatietoja.....	306-307
Kansi: Joulun Lapsi, Kimmo Pälikkö	

Seurakuntien tilinumeroita: Tampere: FI74 5700 0220 0405 23
Helsinki: FI75 1270 3000 0189 73. Luterilainen -lehti : FI15 8000 1700 3033 09
Kirkkokunta: 1) FI86 2205 1800 0215 59. Pyydetään merkitsemään viitenumeroita seuraavasti: kotimaan työ 70302, ulkolähetys 75006, opintorahasto 75103, lahjoitukset Luterilaiselle 54108. 2) Tilit/ kirjamyynti FI44 8000 1801 4770 85.

Luterilainen-lehti ilmestyy joka toinen kuukausi, kaksi kaksoisnumeroa.

Julkaisija: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko.

Tilauhinta 2012: Kotimaassa 25 e vuosikerta, ulkomaille 35 e

Toimitus: Päätoimittaja: Markku Säreä, Siitamaa 36, 35300 ORIVESI

puh. 040-5200579. Sähköposti markku.sarela@kolumbus.fi

Taitto, kuvitus: Kimmo Pälikkö.

Tilaukset, maksut, osoitteenmuutokset yms. os.:

Luterilainen c/o Leena Säreä, Ullanmäentie 11 A 11, 02750 Espoo.

Sähköposti: leena.sarela@luukku.com

Luterilainen-lehden pankkitilin numero (tilausmaksut): FI15 8000 1700 3033 09

Kirkon internet-sivut: www.luterilainen.com

Hinta 4,00 euroa Oriveden Sanomalehti